

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

തൃതീയ കാണ്ടേ

പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

- Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in.

Table of Contents

3 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതയാം പദ പാഠേ തൃതീയം കാണ്ഡം 3

3.5 തൃതീയകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ -

ഇഷ്ടിശേഷാഭിധാനം 3

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

3 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതയാം പദ പാഠേ തൃതീയം കാണ്ഡം

3.5 തൃതീയകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ -

ഇഷ്ടിശേഷാഭിധാനം

3.5.1.1

പുർണാ പശ്ചാദുത പുർണാ പുരസ്താദുതധൃതഃ
പുർണമാസീ ജിഗായ । തസ്യാൻ ദേവാ അധി സംവസന്ത
ഉത്തമേ നാക ഇഹ മാദയന്താം । യത്തേ ദേവാ അദധുർ
ഭാഗധേയമമാവാസ്യേ സംവസന്തോ മഹിത്വാ । സാനോ
യജ്ഞം പിപൂഹി വിശ്വാവാരേ രയിം നോ ധേഹി സുഭഗേ
സുവീരം । നിവേശനീ സങ്ഗമനീ വസൂനാം വിശ്വാ
രൂപാണി വസൂന്യാവേശയന്തീ । സഹസ്രപോഷ്ഠ
സുഭഗാ രരാണാ സാ ന ആഗൻ വർചസാ - [ ] 1

3.5.1.1 - Padam

പു॒ർണാ॑ । പ॒ശ്ചാത്॑ । ഉ॒ത । പു॒ർണാ॑ । പു॒രസ്താ॑ത് । ഉ॒ദിതി॑ ।
 മ॒ധ്യതഃ॑ । പൗ॒ർണമാ॑സിതി॑ പൗ॒ർണ - മാ॑സി । ജി॒ഗായ॑ ।
 ത॒സ്യാം॑ । ദേ॒വാഃ । അ॒ധീതി॑ । സം॒വ॒സ്ത ഇതി॑
 സം - വ॒സ്തഃ । ഉ॒ത്തമ॑ ഇ॒ത്യുത് - തമേ॑ । നാ॒കേ॑ । ഇ॒ഹ ।
 മാ॒ദയ॑ന്താം । യത് । തേ॑ । ദേ॒വാഃ । അ॒ദധുഃ॑ । ഭാ॒ഗധേ॑യമിതി॑
 ഭാ॒ഗ - ധേ॒യം । അ॒മാവാ॑സ്യ ഇ॒ത്യമാ - വാ॑സ്യേ ।
 സം॒വ॒സ്ത ഇതി॑ സം - വ॒സ്തഃ । മ॒ഹിതോ॑തി മ॒ഹി-ത്വാ॑ ।
 സാ॑ । നഃ॑ । യ॒ജ്ഞം॑ । പി॒പൃഹി॑ । വി॒ശ്വവാര॑ ഇതി॑
 വി॒ശ്വ - വാ॑രേ । രയി॑ം । നഃ॑ । ധേ॒ഹി । സു॒ഭഗ॑ ഇതി॑
 സു - ഭഗേ॑ । സു॒വീര॑മിതി॑ സു - വീ॒രം । നി॒വേശ॑നീതി॑
 നി - വേ॑ശനീ । സം॒ഗമ॑നീതി॑ സം - ഗമ॑നീ । വ॒സൂനാം॑ ।
 വി॒ശ്വാ॑ । രൂ॒പാണി॑ । വ॒സൂനി॑ ।
 ആ॒വേശ॑യന്തീത്യാ - വേ॒ശയ॑ന്തീ । സഹ॑സ്രപോഷമിതി॑
 സഹ॑സ്ര - പോ॒ഷം । സു॒ഭഗേ॑തി॑ സു - ഭഗാ॑ । രരാ॑ണാ ।
 സാ॑ । നഃ॑ । ഏ॒തി । ഗ॒ന് । വർച॑സാ । 1 (50)

3.5.1.2

സംഽവിദാനാ | അഗ്നീഷോമൗ പ്രഥമൗ വീര്യേണ വസൂൻ
 രുദ്രാനാദിത്യാനിഹ ജിന്വതം | മാധ്യച് ഹി പൗർണ്ണമാസം
 ജുഷേമാം ബ്രഹ്മണാ വൃദ്ധൗ സുകൃതേന സാതാവഥാ
 സ്മുദ്യച് സഹവീരാച് രയിം നി യച്ഛതം |
 ആദിത്യാശ്ച-ഽങ്ഗീരസശ്ച-ഗ്നീനാഽഭധത തേ
 ദർശപൂർണ്ണമാസൗ പ്രൈസ്ത തേഷാമങ്ഗീരസാം നിരുപ്തച്
 ഹവിരാസീദമാഽഽദിത്യാ ഏതൗ ഹോമാവപശ്യൻ
 താവജുഹവുസ്തതോ വൈ തേ ദർശപൂർണ്ണമാസൗ - [ ] 2

3.5.1.2 - Padam

സംഽവിദാനേതി സം - വിദാനാ |
 അഗ്നീഷോമാവിത്യഗ്നീ - സോമൗ | പ്രഥമൗ | വീര്യേണ |
 വസൂൻ | രുദ്രാൻ | ആദിത്യാൻ | ഇഹ | ജിന്വതം |
 മാധ്യം | ഹി | പൗർണ്ണമാസമിതി പൗർണ്ണ - മാസം |
 ജുഷേമാം | ബ്രഹ്മണാ | വൃദ്ധൗ | സുകൃതേനേതി
 സു - കൃതേന | സാതൗ | അഥ | അസ്മദ്യമിത്യസ്മ - ഭ്യം |
 സഹവീരാമിതി സഹ - വീരാം | രയിം | നീതി | യച്ഛതം |
 ആദിത്യാഃ | ച | അങ്ഗീരസഃ | ച | അഗ്നീൻ | ഏതി |

അദധത | തേ | ദർശപൂർണ്ണമാസാവിതി ദർശ-പൂർണ്ണമാസൗ |
 പ്രേതി | ഐഹ്വസ്ത | തേഷാം | അങ്ഗിരസാം | നിരുപ്തമിതി
 നിഃ-ഉപ്തം | ഹവിഃ | ആസീത് | അഥ | ആദിത്യഃ | ഏതൗ |
 ഹോമൗ | അപശ്യന് | തൗ | അജുഹവുഃ | തതഃ | വൈ |
 തേ | ദർശപൂർണ്ണമാസാവിതി ദർശ-പൂർണ്ണമാസൗ | **2 (50)**

3.5.1.3

പൂർവ ആ ലഭന്ത ദർശപൂർണ്ണമാസാവാലഭമാന ഏതൗ
 ഹോമൗ പുരസ്താജ്ജുഹുയാഥ് സാക്ഷാദേവ ദർശപൂർണ്ണ-
 മാസാവാ ലഭതേ ബ്രഹ്മവാദിനോ വദന്തി സ തൈ
 ദർശപൂർണ്ണമാസാവാ ലഭേത യ ഏനയോരനുലോമഞ്ച
 പ്രതിലോമഞ്ച വിദ്യാദിത്യമാവാസ്യായാ ഊർധ്വം തദനുലോമം
 പൗർണ്ണമാസൈ പ്രതീചീനം തത് പ്രതിലോമം യത്
 പൗർണ്ണമാസീം പൂർവ്വാമാലഭേത പ്രതിലോമമേനോവാ
 ലഭേതാ-മുപക്ഷീയമാണമന്വപ - [ ] 3

3.5.1.3 - Padam

പൂർവേ | ഏതി | അലഭന്ത | ദർശപൂർണ്ണമാസാവിതി
 ദർശ - പൂർണ്ണമാസൗ | ആലഭമാന ഇത്യാ - ലഭമാനഃ |
 ഏതൗ | ഹോമൗ | പുരസ്താത് | ജുഹുയാത് |

സാക്ഷാദിതി¹ സ - അക്ഷാത്¹ । ഏവ ।
 ദർശപൂർണ്ണമാസാവിതി¹ ദർശ - പൂർണ്ണമാസൗ¹ । ഏതി¹ ।
 ലഭേതേ । ബ്രഹ്മവാദിന ഇതി¹ ബ്രഹ്മ - വാദിനഃ¹ । വദന്തി ।
 സഃ । തു । വൈ । ദർശപൂർണ്ണമാസാവിതി¹
 ദർശ - പൂർണ്ണമാസൗ¹ । ഏതി¹ । ലഭേതേ । യഃ । ഏനയോഃ¹ ।
 അനുലോമമിത്യനു - ലോമം । ച । പ്രതിലോമമിതി¹
 പ്രതി - ലോമം । ച । വിദ്യാത്¹ । ഇതി¹ । അമാവാस्या¹യാ
 ഇത്യമാ - വാस्या¹യാഃ । ഊർധ്വം । തത്¹ ।
 അനുലോമമിത്യനു - ലോമം । പൗർണ്ണമാस्या¹ ഇതി¹
 പൗർണ്ണ - മാസ്യേ । പ്രതിചീനം¹ । തത്¹ । പ്രതിലോമമിതി¹
 പ്രതി - ലോമം । യത്¹ । പൗർണ്ണമാസീമിതി¹
 പൗർണ്ണ - മാസീം । പൂർവാം¹ । ആലഭേതേത്യാ¹ - ലഭേതേ ।
 പ്രതിലോമമിതി¹ പ്രതി - ലോമം । ഏനൗ¹ । ഏതി¹ । ലഭേതേ ।
 അമും । അപക്ഷീയമാണമിത്യപ - ക്ഷീയമാണം । അനു ।
 അപേതി¹ । 3 (50)

3.5.1.4

ക്ഷീയേത സാരസ്വതൗ ഹോമൗ പൂരസ്താജ്ജുഹുയാ-
 ദമാവാस्या¹ വൈ സരസ്വത്യ-നുലോമ-മേവൈനാവാ ലഭതേ

ധൃ॒മാപ്യാ॑യമാനമന്യാ॒ പ്യാ॑യത ആ॒ഗ്നാവൈ॑ഷ്ണ॒വ-
 മേ॒കാദ॑ശകപാലം പു॒രസ്താ॑ന്നിർവ്വപേ॒മ് സ॑രസ്വതൈ ച॒രുഃ
 സ॑രസ്വതേ ദ്വാദ॑ശകപാലം യദാ॑ഗ്നേയോ ദ॒വത്യ॑ഗ്നിർവൈ
 യജ്ഞ॑മുഖം യജ്ഞ॑മുഖമേവർദ്ധി॑ം പു॒രസ്താ॑ദ്-ധത്തേ യദ്-
 വൈ॑ഷ്ണ॒വോ ദ॒വതി॑ യജ്ഞോ വൈ വി॒ഷ്ണു॑ർയജ്ഞമേവാ॑ഽഽരഭ്യ
 പ്ര॒തന്നു॑തേ സ॑രസ്വതൈ ( ) ച॒രുർദ॑വതി സ॑രസ്വതേ
 ദ്വാദ॑ശകപാലോഽമാവാ॑സ്യാ വൈ സ॑രസ്വതീ പു॒ർണമാ॑സഃ
 സ॑രസ്വാൻ താവേ॒വ സാ॑ക്ഷാദാ രഭത ജ്യോ॑ത്യാഭ്യാം
 ദ്വാദ॑ശകപാലഃ സ॑രസ്വതേ ദ॒വതി॑ മി॒മുന॑തായ പ്ര॒ജാതൈ॑
 മി॒മുനൗ॑ ഗാവൗ ദക്ഷി॑ണാ സമൃ॑ദ്ധൈഃ । 4

3.5.1.4 - Padam

ക്ഷീ॒യേതേ॑ । സാ॒രസ്വ॑തൗ । ഹോ॒മൗ । പു॒രസ്താ॑ത് ।
 ജു॒ഹുയാ॑ത് । അ॒മാവാ॑സ്യേത്യമാ - വാ॒സ്യാ । വൈ ।
 സ॑രസ്വതീ । അ॒നുലോ॑മമിത്യനു - ലോ॒മം । ഏ॒വ ।
 ഏ॒നൗ । ഏ॒തി । ലഭേ॑തേ । അ॒മും ।
 ആ॒പ്യായ॑മാനമിത്യാ - പ്യാ॑യമാനം । അ॒നു । ഏ॒തി ।
 പ്യാ॑യതേ । ആ॒ഗ്നാവൈ॑ഷ്ണ॒വമിത്യാ॑ഗ്നാ - വൈ॑ഷ്ണ॒വം ।

ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । പുരസ്താത് ।
 നിരിതി । വപേത് । സരസ്വതൈ । ചരും । സരസ്വതേ ।
 ദ്വാദശകപാലമിതി ദ്വാദശ - കപാലം । യത് । ആഗേയഃ ।
 ഭവതി । അഗ്നിഃ । വൈ । യജ്ഞമുഖമിതി യജ്ഞ - മുഖം ।
 യജ്ഞമുഖമിതി യജ്ഞ - മുഖം । ഏവ । ജദ്ധീം ।
 പുരസ്താത് । ധത്തേ । യത് । വൈഷ്ണവഃ । ഭവതി । യജ്ഞഃ ।
 വൈ । വിഷ്ണുഃ । യജ്ഞം । ഏവ । ആരഭ്യേത്യാ - രഭ്യ ।
 പ്രേതി । തനുതേ । സരസ്വതൈ ( ) । ചരൂഃ । ഭവതി ।
 സരസ്വതേ । ദ്വാദശകപാല ഇതി ദ്വാദശ - കപാലഃ ।
 അമാവാസ്യേത്യമാ - വാസ്യാ । വൈ । സരസ്വതീ ।
 പൂർണമാസ ഇതി പൂർണ - മാസഃ । സരസ്വാൻ ।
 തൗ । ഏവ । സാക്ഷാദിതി സ-അക്ഷാത് । ഏതി । രഭതേ ।
 ജധ്നോതി । ആഭ്യാം । ദ്വാദശകപാല ഇതി ദ്വാദശ-കപാലഃ ।
 സരസ്വതേ । ഭവതി । മിമുനത്വായേതി മിമുന - ത്വായ ।
 പ്രജാത്യാ ഇതി പ്ര - ജാതൈ । മിമുനൗ । ഗാവൗ ।

ദക്ഷിണാ । സമൃദ്ധ്യാ ഇതി സം - ഋദ്ധ്യേ । 4 (75)

(വർച്സാ - വൈ തേ ദർശപൂർണ്ണമാസാ - വപ - തനുതേ
സർസതൈ - പഞ്ചവിംശതിശ്ച) (A1)

3.5.2.1

ഋഷയോ വാ ഇന്ദ്രം പ്രത്യക്ഷം നാപശ്യൻ തം വസിഷ്ഠഃ
പ്രത്യക്ഷമപശ്യത് സോഽബ്രവീദ്-ബ്രാഹ്മണം തേ വക്ഷ്യാമി
യഥാ താത്പുരോഹിതാഃ പ്രജാഃ പ്രജനിഷ്യന്തേഽഥ മേതരേഭ്യ
ഋഷിഭ്യോ മാ പ്രവോച ഇതി തസ്മാ ഏതാൻമസ്മോമ-
ഭാഗാനബ്രവീത് തതോ വസിഷ്ഠപുരോഹിതാഃ പ്രജാഃ
പ്രാജായന്ത തസ്മാദ്-വാസിഷ്ഠോ ബ്രഹ്മാ കാര്യഃ പ്രൈവ
ജായതേ രശ്മിരസി ക്ഷയായ താ ക്ഷയം ജിന്വേ - [ ] 5

3.5.2.1 - Padam

ഋഷയഃ । വൈ । ഇന്ദ്രം । പ്രത്യക്ഷമിതി പ്രതി-അക്ഷം । ന ।
അപശ്യന് । തം । വസിഷ്ഠഃ । പ്രത്യക്ഷമിതി പ്രതി-അക്ഷം ।
അപശ്യത് । സഃ । അബ്രവീത് । ബ്രാഹ്മണം । തേ ।
വക്ഷ്യാമി । യഥാ । താത്പുരോഹിതാ ഇതി
താത് - പുരോഹിതാഃ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ ।
പ്രജനിഷ്യന്ത ഇതി പ്ര - ജനിഷ്യന്തേ । അഥ । മാ ।

ഇതരേഭ്യഃ | ഋഷിഭ്യ ഇത്യുഷി - ഭ്യഃ | മാ | പ്രേതി | വോചഃ |
ഇതി | തസ്മൈ | ഏതാൻ | സ്തോമഭാഗാനിതി
സ്തോമ - ഭാഗാൻ | അബ്രവീത് | തതഃ |
വസിഷ്ഠപുരോഹിതാ ഇതി വസിഷ്ഠ - പുരോഹിതാഃ |
പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | പ്രേതി | അജായന്ത | തസ്മാത് |
വാസിഷ്ഠഃ | ബ്രഹ്മാ | കാര്യഃ | പ്രേതി | ഏവ | ജായതേ |
രശ്മിഃ | അസി | ക്ഷയായ | ത്വാ | ക്ഷയം | ജിന്വ |
ഇതി | 5 (50)

3.5.2.2

-ത്യാഹ ദേവാ വൈ ക്ഷയോ ദേവേഭ്യ ഏവ യജ്ഞം പ്രാഽഽഹ
പ്രേതിരസി ധർമായ ത്വാ ധർമം ജിന്വേത്യാഹ മനുഷ്യാ വൈ
ധർമോ മനുഷ്യേഭ്യ ഏവ യജ്ഞം പ്രാഽഽഹാനിതിരസി ദിവേ
ത്വാ ദിവം ജിന്വേത്യാഹൈഭ്യ ഏവ ലോകേഭ്യോ യജ്ഞം
പ്രാഽഽഹ വിഷ്ണുഭോസി വൃഷ്ട്യൈ ത്വാ വൃഷ്ടിം
ജിന്വേത്യാഹ വൃഷ്ടിമേവാവ - [ ] 6

3.5.2.2 - Padam

ആഹ | ദേവാഃ | വൈ | ക്ഷയഃ | ദേവേഭ്യഃ | ഏവ | യജ്ഞം |
പ്രേതി | ആഹ | പ്രേതിരിതി പ്ര-ഇതിഃ | അസി | ധർമായ |

താ॑ । ധർമ്മം॑ । ജി॒ന്വ । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । മ॒നുഷ്യാഃ॑ । വൈ ।
 ധർമ്മഃ॑ । മ॒നുഷ്യേ॑ഭ്യഃ । ഏ॒വ । യ॒ജ്ഞം । പ്രേ॒തി । ആ॒ഹ ।
 അ॒നി॒തി॒രി॒ത്യനു॑ - ഇ॒തിഃ । അ॒സി । ദി॒വേ । താ॑ । ദി॒വം ।
 ജി॒ന്വ । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । ഏ॒ഭ്യഃ । ഏ॒വ । ലോ॒കേ॒ഭ്യഃ । യ॒ജ്ഞം ।
 പ്രേ॒തി । ആ॒ഹ । വി॒ഷ്ടം॑ഭ ഇ॒തി വി - സ്തം॑ഭഃ । അ॒സി ।
 വൃ॒ഷ്ടൈ॑ । താ॑ । വൃ॒ഷ്ടിം॑ । ജി॒ന്വ । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । വൃ॒ഷ്ടിം॑ ।
 ഏ॒വ । അ॒വേ॒തി । 6 (50)

3.5.2.3

രു॒ന്ധേ പ്ര॒വാ॒സ്യനു॑വാ॒സീത്യാ॑ഹ മി॒മുന॑ത്യായോശിഗ॒സി
 വ॒സുഭ്യ॑സ്താ വ॒സുഞ്ജി॑ന്വേത്യാഹാഷ്ടൗ വ॒സവ॑ ഏ॒കാദ॑ശ
 രു॒ദ്രാ ദ്വാദ॑ശാഃ*ദി॒ത്യാ ഏ॒താവ॑ന്തോ വൈ ദേ॒വാസ്തേ॑ഭ്യ ഏ॒വ
 യ॒ജ്ഞം പ്രാ॑ഃ*ഹൗജോ॒സി പി॒ത്യുഭ്യ॑സ്താ പി॒ത്യൻ
 ജി॒ന്വേത്യാ॑ഹ ദേ॒വാനേ॒വ പി॒ത്യുന॑നു സ॒ന്തനോ॑തി ത॒ന്തുര॑സി
 പ്ര॒ജാഭ്യ॑സ്താ പ്ര॒ജാ ജി॒ന്വേ - [ ] 7

3.5.2.3 - Padam

രു॒ന്ധേ । പ്ര॒വേ॒തി പ്ര - വാ॑ । അ॒സി । അ॒നു॒വേ॒ത്യനു॑-വാ॑ ।
 അ॒സി । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । മി॒മുന॑ത്യായേതി മി॒മുന॑ - താ॒യ ।
 ഉ॒ശിക് । അ॒സി । വ॒സുഭ്യ॑ ഇ॒തി വ॒സു - ഭ്യഃ॑ । താ॑ ।

വസു॑ൻ । ജി॒ന്വ । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । അ॒ഷ്ടൗ । വ॒സ॒വഃ ।
 ഏ॒കാദ॑ശ । രു॒ദ്രാഃ । ദ്വാ॑ദ॒ശ । ആ॒ദി॒ത്യാഃ । ഏ॒താവ॑ന്തഃ ।
 വൈ । ദേ॒വാഃ । തേ॒ഭ്യഃ । ഏ॒വ । യ॒ജ്ഞം । പ്രേ॒തി । ആ॒ഹ ।
 ഓ॒ജഃ । അ॒സി । പി॒തൃ॒ഭ്യ ഇ॒തി പി॒തൃ - ഭ്യഃ । ത്വാ ।
 പി॒തൃ॒ജൻ । ജി॒ന്വ । ഇ॒തി । ആ॒ഹ । ദേ॒വാൻ । ഏ॒വ ।
 പി॒തൃ॒ജൻ । അ॒നു । സ॒മി॒തി । ത॒നോ॒തി । ത॒ന്തുഃ । അ॒സി ।
 പ്ര॒ജാ॒ഭ്യ ഇ॒തി പ്ര - ജാ॑ഭ്യഃ । ത്വാ । പ്ര॒ജാ ഇ॒തി പ്ര - ജാഃ ।
 ജി॒ന്വ । 7 (50)

3.5.2.4

-ത്യാ॑ഹ പി॒തൃ॒ന്വേ॒വ പ്ര॒ജാ അ॒നു സ॒ന്ത॒നോ॒തി
 പൃ॒ത॒നാ॒ഷാ॒ധ॒സി പ॒ശു॒ഭ്യസ്താ॑ പ॒ശു॒ഞ്ജി॒ന്വേ॒ത്യാ॑ഹ പ്ര॒ജാ
 ഏ॒വ പ॒ശു॒ന്നു സ॒ന്ത॒നോ॒തി-രേ॒വദ॒സ്യോ॒ഷധീ॒ഭ്യ-
 സ്ത്വാ॒ഷധീ॑ർ -ജി॒ന്വേ॒ത്യാ-ഹൗ॒ഷധീ॑ഷോ॒വ പ॒ശുൻ
 പ്ര॒തി॒ഷ്ഠാ॒പയ॒ത്യഭി॒ജിദ॑സി യു॒ക്തഗ്രാ॒വേ॒ന്ദ്രായ॑ ത്വേ॒ന്ദ്രം
 ജി॒ന്വേ॒ത്യാ॒ഹാദി॒ജിത്യാ॑ അ॒ധി॒പതി॑രസി പ്രാ॒ണായ॑ ത്വാ
 പ്രാ॒ണം - [ ] 8

3.5.2.4 - Padam

ഇതി॑ । ആഹ॑ । പി॒ത്ഋ॑ൻ । ഏ॒വ । പ്ര॒ജാ ഇതി॑ പ്ര - ജാഃ ।
അനു॑ । സ॒മിതി॑ । ത॒ന്നോതി॑ । പൃ॒ത॒നാഷാട്॑ । അ॒സി ।
പ॒ശുഭ്യ॑ ഇതി॑ പ॒ശു - ഭ്യഃ॑ । ത്വാ॑ । പ॒ശുൻ । ജി॒ന്വ । ഇതി॑ ।
ആഹ॑ । പ്ര॒ജാ ഇതി॑ പ്ര - ജാഃ॑ । ഏ॒വ । പ॒ശുൻ । അനു॑ ।
സ॒മിതി॑ । ത॒ന്നോതി॑ । രേ॒വത് । അ॒സി । ഓ॒ഷധീ॑ഭ്യ
ഇ॒ത്യോഷ॑ധി-ഭ്യഃ॑ । ത്വാ॑ । ഓ॒ഷധീഃ॑ । ജി॒ന്വ । ഇതി॑ । ആഹ॑ ।
ഓ॒ഷധീ॑ഷു । ഏ॒വ । പ॒ശുൻ । പ്ര॒തീതി॑ । സ്ഥാ॒പയ॑തി ।
അ॒ഭിജി॑ദിത്യ॒ഭി - ജിത്॑ । അ॒സി । യു॒ക്തഗ്രാ॑വേതി
യു॒ക്ത - ഗ്രാ॑വാ । ഇ॒ന്ദ്രായ॑ । ത്വാ॑ । ഇ॒ന്ദ്രം॑ । ജി॒ന്വ । ഇതി॑ ।
ആഹ॑ । അ॒ഭിജി॑ത്യാ ഇത്യ॒ഭി - ജി॒ത്യൈ॑ ।
അ॒ധിപ॑തിരിത്യ॒ധി - പ॒തിഃ॑ । അ॒സി । പ്രാ॒ണായേ॑തി
പ്ര - അ॒നായ॑ । ത്വാ॑ । പ്രാ॒ണമി॑തി പ്ര - അ॒നം । 8 (50)

3.5.2.5

ജി॒ന്വേത്യാ॑ഹ പ്ര॒ജാസ്വേ॑വ പ്രാ॒ണാൻ ദ॑ധാതി ത്രി॒വൃദ॑സി
പ്ര॒വൃദ॑സീത്യാ॑ഹ മി॒മുന॑തായ സ॒പ്തരോ॑ഹോ॒ഽസി
നീ॒രോഹോ॑ഽസീത്യാ॑ഹ പ്ര॒ജായൈ॑ വ॒സുകോ॑ഽസി
വേ॒ഷശ്രീ॑രസി വ॒സുഷ്ടീ॑രസിത്യാ॑ഹ പ്ര॒തിഷ്ഠി॑ത്യൈ॑ । 9

3.5.2.5 - Padam

ജിന്വ | ഇതി | ആഹ | പ്രജാസിതി പ്ര - ജാസു | ഏവ |
 പ്രാണാനിതി പ്ര - അനാൻ | ദധാതി | ത്രിവൃദിതി
 ത്രി - വൃത് | അസി | പ്രവൃദിതി പ്ര - വൃത് | അസി |
 ഇതി | ആഹ | മിമുനത്വായേതി മിമുന-ത്വായ | സപ്തരോഹ
 ഇതി സം-രോഹഃ | അസി | നീരോഹ ഇതി നിഃ-രോഹഃ |
 അസി | ഇതി | ആഹ | പ്രജാത്യാ ഇതി പ്ര - ജാത്യൈ |
 വസുകഃ | അസി | വേഷശ്രിരിതി വേഷ - ശ്രിഃ | അസി |
 വസ്യഷ്ടിഃ | അസി | ഇതി | ആഹ | പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഇതി
 പ്രതി - സ്ഥിത്യൈ | **9 (30) (ജിന്വേത്യ - വ - പ്രജാ ജിന്വ**
- പ്രാണൻ - ത്രിപുശ്ച) (A2)

3.5.3.1

അഗ്നിനാ ദേവേന പൃതനാ ജയാമി ഗായത്രേണ ചന്ദസാ
 ത്രിവൃതാ സ്തോമേന രഥന്തരേണ സാമ്നാ വഷട്കാരേണ
 വജ്രേണ പൂർവജാൻ ഭ്രാതൃവ്യാനധരാൻ പാദയാമ്യവൈനാൻ
 ബാധേ പ്രത്യേനാനുദേസ്മിൻ ക്ഷയേസ്മിൻ ദൃമിലോകേ
 യോസ്മാൻ ദേഷ്ടി യഞ്ച വയം ദിഷ്യാ വിഷ്ണോഃ
 ക്രമേണാത്യേനാൻ ക്രാമാമീന്ദ്രേണ ദേവേന പൃതനാ ജയാമി

തൈത്രിഷ്ടുഭേന ഛന്ദസാ പഞ്ചദശേന സ്തോമേന ബൃഹതാ
സാമ്നാ വഷ്ട്കാരേണ വജ്രേണ - [ ] 10

3.5.3.1 - Padam

അഗ്നിനാ | ദേവേന | പുതനാഃ | ജയാമി | ഗായത്രേണ |
ഛന്ദസാ | ത്രിവൃതേതി ത്രി - വൃതാ | സ്തോമേന |
രഥന്തരേണേതി രഥം - തരേണ | സാമ്നാ |
വഷ്ട്കാരേണേതി വഷ്ട് - കാരേണ | വജ്രേണ |
പൂർവജാനിതി പൂർവ - ജാൻ | ദ്രാതുവ്യാൻ | അധ്യാൻ |
പാദയാമി | അവേതി | ഏനാൻ | ബാധേ | പ്രതീതി |
ഏനാൻ | നൂദേ | അസ്മിൻ | ക്ഷയേ | അസ്മിൻ |
ഭൂമിലോക ഇതി ഭൂമി - ലോകേ | യഃ | അസ്മാൻ | ദേവ്യീ |
യം | ച | വയം | ദിഷ്ടഃ | വിഷ്ണോഃ | ക്രമേണ | അതീതി |
ഏനാൻ | ക്രാമാമി | ഇന്ദ്രേണ | ദേവേന | പുതനാഃ |
ജയാമി | തൈത്രിഷ്ടുഭേന | ഛന്ദസാ | പഞ്ചദശേനേതി
പഞ്ച - ദശേന | സ്തോമേന | ബൃഹതാ | സാമ്നാ |
വഷ്ട്കാരേണേതി വഷ്ട് - കാരേണ | വജ്രേണ | 10 (50)

3.5.3.2

സഹജാൻ വിശ്വഭിർഭവേഭിഃ പൃതനാ ജയാമി ജാഗതേന
ഛന്ദസാ സപ്തഭശേന സ്തോമേന വാമദേവ്യേന സാമ്നാ
വഷട്കാരേണ വജ്രേണാപരജാനിന്ദ്രേണ സയുജോ വയം
സാസഹ്യാമ പൃതന്യതഃ | ഏന്തോ വൃത്രാണ്യപ്രതി |
യത്തേ അഗ്നേ തേജസ്തേനാഹം തേജസ്വീ ഭൂയാസം യത്തേ
അഗ്നേ വർചസ്തേനാഹം വർചസ്വീ ഭൂയാസം യത്തേ അഗ്നേ
ഹരസ്തേനാഹം ഹരസ്വീ ഭൂയാസം | 11

3.5.3.2 - Padam

സഹജാനിതി സഹ - ജാൻ | വിശ്വഭിഃ | ഭവേഭിഃ |
പൃതനാഃ | ജയാമി | ജാഗതേന | ഛന്ദസാ | സപ്തഭശേനേതി
സപ്ത - ഭശേന | സ്തോമേന | വാമദേവ്യേനേതി
വാമ - ദേവ്യേന | സാമ്നാ | വഷട്കാരേണേതി
വഷട് - കാരേണ | വജ്രേണ | അപരജാനിത്യപര - ജാൻ |
ഇന്ദ്രേണ | സയുജ ഇതി സ - യുജഃ | വയം |
സാസഹ്യാമ | പൃതന്യതഃ | ഏന്തഃ | വൃത്രാണി | അപ്രതി |
യത് | തേ | അഗ്നേ | തേജഃ | തേന | അഹം | തേജസ്വീ |
ഭൂയാസം | യത് | തേ | അഗ്നേ | വർചഃ | തേന | അഹം |

വർചസ്വീ । ഭൂയാസം । യത് । തേ । അഗ്നേ । ഹരഃ । തേന ।
അഹം । ഹരസ്വീ । ഭൂയാസം । 11 (46)

(ബൃഹതാ സാമ്നാ വഷട്കാരേണ വജ്രേണ-
ഷട്ചതാരിശ്ശച്ച) (A3)

3.5.4.1

യേ ദേവാ യജ്ഞഹനോ യജ്ഞമുഷഃ പൃഥിവ്യാമധ്യാസതേ ।
അഗ്നിർമാ തേഭ്യോ രക്ഷതു ഗച്ഛേമ സുകൃതോ വയം ।
ആഗന്മ മിത്രാവരുണാ വരേണ്യോ രാത്രിണാം ഭാഗോ
യുവയോര്യോ അസ്തി । നാകം ഗൃഹ്ണാനാഃ സുകൃതസ്യ
ലോകേ തൃതീയേ പൃഷ്ഠേ അധി രോചനേ ദിവഃ ।
യേ ദേവാ യജ്ഞഹനോ യജ്ഞമുഷോഽന്തരിക്ഷേഽധ്യാസതേ ।
വായുർമാ തേഭ്യോ രക്ഷതു ഗച്ഛേമ സുകൃതോ വയം ।
യാസ്മൈ രാത്രിഃ സവിതർ - [ ] 12

3.5.4.1 - Padam

യേ । ദേവാഃ । യജ്ഞഹന ഇതി യജ്ഞ - ഹനഃ ।
യജ്ഞമുഷ ഇതി യജ്ഞ - മുഷഃ । പൃഥിവ്യാം । അധീതി ।
ആസതേ । അഗ്നിഃ । മാ । തേഭ്യഃ । രക്ഷതു । ഗച്ഛേമ ।
സുകൃത ഇതി സു - കൃതഃ । വയം । ഏതി । അഗന്മ ।

മി॒ത്രാവ॑രുണേ॒തി മി॒ത്രാ - വ॑രു॒ണാ । വ॑രേ॒ണ്യാ ।
 രാ॒ത്രി॑ണാം । ഭാ॒ഗഃ । യു॒വയോഃ॑ । യഃ । അ॒സ്തി । നാ॒കം ।
 ഗൃ॒ഹ്ണാ॑നാഃ । സു॒കൃ॒തസ്യേ॑തി സു॒-കൃ॒തസ്യ॑ । ലോ॒കേ ।
 തൃ॒തീയേ॑ । പൃ॒ഷ്ഠേ । അ॒ധീ॒തി । രോ॒ച॒നേ । ദി॒വഃ । യേ ।
 ദേ॒വാഃ । യജ॑ഞഹ॒ന ഇ॒തി യജ॑ഞ - ഹ॒നഃ । യജ॑ഞമു॒ഷ
 ഇ॒തി യജ॑ഞ - മു॒ഷഃ । അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷേ । അ॒ധീ॒തി । ആ॒സ॒തേ ।
 വാ॒യുഃ । മാ । തേ॒ഭ്യഃ । ര॒ക്ഷ॒തും । ഗ॒ച്ഛേ॑മ । സു॒കൃ॒ത ഇ॒തി
 സു॒ - കൃ॒തഃ । വ॒യം । യാഃ । തേ । രാ॒ത്രിഃ॑ ।

സവിതഃ । 12 (50)

3.5.4.2

-ദേ॒വയാ॑നീ॒ര॒ന്തരാ॑ ദ്യാ॒വാപൃ॑ഥി॒വീ വി॒യന്തി॑ । ഗൃ॒ഹൈ॒ശ്ച
 സ॒ർവൈഃ॑ പ്ര॒ജയാ॑ നാഗ്രേ॒സുവോ॑ രു॒ഹാ॑ണാ॒സ്തര॑താ ര॒ജാഃ
 സി । യേ ദേ॒വാ യജ॑ഞഹ॒നോ യജ॑ഞമു॒ഷോ
 ദി॒വ്യ॒ധ്യാ॒സ॒തേ । സു॒ര്യോ॑ മാ തേ॒ഭ്യോ ര॒ക്ഷ॒തും ഗ॒ച്ഛേ॑മ
 സു॒കൃ॒തോ॑ വ॒യം । യേനേ॒ന്ദ്രായ॑ സ॒മദ॑രഃ പ॒യാഃ॑ സ്യു॒ത്തമേ॑ന
 ഹ॒വി॒ഷാ ജാ॑തവേദഃ । തേനാ॒ഗ്രേ താ॒മുത॑ വ॒ർധ॑യേമഃ

സജാതാനാൗ ശ്രേഷ്ഠൗ ആ ധേഹ്യേനം ।

യജ്ഞഹനോ വൈ ദേവാ യജ്ഞമുഷഃ - [ ] 13

3.5.4.2 - Padam

ദേവയാനീരിതി ദേവ-യാനീഃ । അന്തരാ । ദ്യാവാ പൃഥിവീ

ഇതി ദ്യാവാ - പൃഥിവീ । വിയന്തീതി വി - യന്തി ।

ഗൃഹൈഃ । ച । സർവ്വൈഃ । പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ । നു ।

അഗ്രേ । സുവഃ । രൂഹാണാം । തരത । രജാധ്വസി । യേ ।

ദേവാഃ । യജ്ഞഹന ഇതി യജ്ഞ - ഹനഃ । യജ്ഞമുഷ

ഇതി യജ്ഞ-മുഷഃ । ദിവീ । അധീതി । ആസതേ । സൂര്യഃ ।

മാ । തേഭ്യഃ । രക്ഷതു । ഗച്ഛേമ । സുകൃത ഇതി സു-കൃതഃ ।

വയം । യേന । ഇന്ദ്രായ । സമദര ഇതി സം - അദരഃ ।

പയാധ്വസി । ഉത്തമേനേത്യുത് - തമേന । ഹവിഷാ ।

ജാതവേദ ഇതി ജാത - വേദഃ । തേന । അഗ്നേ । ത്വം । ഉത ।

വർധയ । ഇമം । സജാതാനാമിതി സ - ജാതാനാം ।

ശ്രേഷ്ഠേ । ഏതി । ധേഹി । ഏനം ।

യജ്ഞഹന ഇതി യജ്ഞ - ഹനഃ । വൈ । ദേവാഃ ।

യജ്ഞമുഷ ഇതി യജ്ഞ - മുഷഃ । 13 (50)

3.5.4.3

സന്തി ത ഏഷു ലോകേഷ്വാസത ആദാന വിമന്താനാ യോ
 ദാതി യോ യജ്ഞേ തസ്യ । യേ ദേവാ യജ്ഞഹനഃ
 പൃഥിവ്യാമധ്യാസതേ യേ അന്തരിക്ഷേ യേ ദിവീത്യാഹേമാനേവ
 ലോകാഽസ്തീർത്വാ സഗൃഹഃ സപശുഃ സുവർഗം
 ലോകമേത്യുപ വൈ സോമേനേജാനാദേവതാശ്ച യജ്ഞശ്ച
 ക്രാമന്ത്യാഗേയം പഞ്ചകപാലമുദവസാനീയം നിർവപേദഗ്നിഃ
 സർവാ ദേവതാഃ - [ ] 14

3.5.4.3 - Padam

സന്തി । തേ । ഏഷു । ലോകേഷു । ആസതേ । ആദാനാ
 ഇത്യാ - ദാനാഃ । വിമന്താനാ ഇതി വി - മന്താനാഃ । യഃ ।
 ദാതി । യഃ । യജ്ഞേ । തസ്യ । യേ । ദേവാഃ । യജ്ഞഹന
 ഇതി യജ്ഞ - ഹനഃ । പൃഥിവ്യാം । അധീതി । ആസതേ ।
 യേ । അന്തരിക്ഷേ । യേ । ദിവീ । ഇതി । ആഹ । ഇമാൻ ।
 ഏവ । ലോകാൻ । തീർത്വാ । സഗൃഹ ഇതി സ - ഗൃഹഃ ।
 സപശുരിതി സ - പശുഃ । സുവർഗമിതി സുവഃ - ഗം ।
 ലോകം । ഏതി । അപേതി । വൈ । സോമേന ।
 ഞ്ജാനാത് । ദേവതാഃ । ച । യജ്ഞഃ । ച । ക്രാമന്തി ।

ആഗ്നേ॑യം । പ॒ഞ്ച॑ക॒പാല॑മിതി പ॒ഞ്ച - ക॒പാലം॑ ।
 ഉ॒ദ॒വ॒സാ॒നീ॒യ॒മി॒ത്യു॒ത് - അ॒വ॒സാ॒നീ॒യം॑ । നി॒രി॒തി॑ ।
 വ॒പേ॒ത് । അ॒ഗ്നിഃ॑ । സ॒ർവ്വാഃ॑ । ദേ॒വ॒താഃ॑ । 14 (50)

3.5.4.4

പാ॒ക്തോ॑ യ॒ജ്ഞോ॑ ദേ॒വ॒താശ്ചൈ॑വ യ॒ജ്ഞാ॑ഞ്ചാ॒വ॒ രു॒ന്ധേ
 ഗാ॒യ॒ത്രോ॒ വാ അ॒ഗ്നി॒ർഗാ॒യ॒ത്ര ച॒ന്ദാ॒സം ച॒ന്ദ॒സാ
 വൃ॒ർധ॒യതി॑ യത് പ॒ഞ്ച॑ക॒പാലം॑ ക॒രോ॒ത്യു॒ഷ്ടാക॑പാലഃ
 കാ॒ര്യോ॒ഽഷ്ടാ॑ക്ഷ॒രാ ഗാ॒യ॒ത്രീ ഗാ॒യ॒ത്രോ॒ഽഗ്നി॒ർഗാ॒യ॒ത്ര ച॒ന്ദാഃ॑
 സ്വേ॒ന്നൈ॒വൈ॒നം ച॒ന്ദ॒സാ സ॒മൃ॒ധ॒യതി॑ പ॒ക്ത്യൗ॑
 യാ॒ജ്യാ॒നു॒വാ॒ക്യേ ദ॒വ॒തഃ പാ॒ക്തോ॑ യ॒ജ്ഞേ॒സ്തൈ॒വ
 യ॒ജ്ഞാ॑ന്നൈ॒തി । 15

3.5.4.4 - Padam

പാ॒ക്തഃ॑ । യ॒ജ്ഞഃ॑ । ദേ॒വ॒താഃ॑ । ച॒ । ഏ॒വ । യ॒ജ്ഞം॑ । ച॒ ।
 അ॒വേ॒തി॑ । രു॒ന്ധേ॑ । ഗാ॒യ॒ത്രഃ॑ । വൈ॒ । അ॒ഗ്നിഃ॑ ।
 ഗാ॒യ॒ത്രച॒ന്ദാ॑ ഇ॒തി ഗാ॒യ॒ത്ര - ച॒ന്ദാഃ॑ । തം॑ । ച॒ന്ദ॒സാ ।
 വീ॒തി॑ । അ॒ർധ॒യതി॑ । യത് പ॒ഞ്ച॑ക॒പാല॑മിതി
 പ॒ഞ്ച - ക॒പാലം॑ । ക॒രോ॒തി॑ ।
 അ॒ഷ്ടാക॑പാല ഇ॒ത്യു॒ഷ്ടാ - ക॒പാലഃ॑ । കാ॒ര്യഃ॑ ।

അഷ്ടാക്ഷരേത്യഷ്ടാ - അക്ഷരാ | ഗായത്രീ | ഗായത്രഃ |
അഗ്നിഃ | ഗായത്രചരന്ദാ ഇതി ഗായത്ര - ചരന്ദാഃ | സ്വേന് |
ഏവ | ഏനം | ചരന്ദസാ | സമിതി | അർധയതി |
പക്ത്യൗ | യാജ്യാനുവാക്യേ ഇതി യാജ്യാ-അനുവാക്യേ ||
ഭവതഃ | പാക്തഃ | യജ്ഞഃ | തേന | ഏവ | യജ്ഞാത് | ന |
ഏതി | **15 (43) (സവിതർ - ദേവാ യജ്ഞമുഷഃ - സർവാ**
ദേവതാ - സ്തീചത്വാരീശ്ശ്ച) (A4)

3.5.5.1

സൂര്യോ മാ ദേവോ ദേവേഭ്യഃ പാതു വായുരന്തരീക്ഷാദ്-
യജമാനോഽഗ്നിർമാ പാതു ചക്ഷുഷഃ | സക്ഷ ശുഷ
സവിതർവിശ്വചർഷണ ഏതേഭിഃ സോമ നാമഭിർവിയേമ
തേ തേഭിഃ സോമ നാമഭിർവിയേമ തേ | അഹം പരസ്താദ-
ഹമവസ്താദഹം ജ്യോതിഷാ വി തമോ വവാര | യദന്തരീക്ഷം
തദു മേ പിതാഭ്യുദഹഃ സൂര്യമുദയതോ ദദർശാഹം ഭൂയാ
സമുത്തമഃ സമാനാനാ - [ ] **16**

3.5.5.1 - Padam

സൂര്യഃ | മാ | ദേവഃ | ദേവേഭ്യഃ | പാതു | വായുഃ |
അന്തരീക്ഷാത് | യജമാനഃ | അഗ്നിഃ | മാ | പാതു |

ചക്ഷുഃ | സക്ഷ | ശുഷ | സവിതഃ | വിശ്വചർഷണ ഇതി
 വിശ്വ - ചർഷണേ | ഏതേഭിഃ | സോമ | നാമഭിരിതി
 നാമ - ഭിഃ | വിധേമ | തേ | തേഭിഃ | സോമ | നാമഭിരിതി
 നാമ - ഭിഃ | വിധേമ | തേ | അഹം | പരസ്താത് | അഹം |
 അവസ്താത് | അഹം | ജ്യോതിഷാ | വീതി | തമഃ | വവാര |
 യത് | അന്തരിക്ഷം | തത് | ഉ | മേ | പിതാ | അഭൂത് |
 അഹം | സൂര്യം | ഉദയതഃ | ദദർശ | അഹം | ഭൂയാസം |
 ഉത്തമ ഇത്യുത് - തമഃ | സമാനാനാം | **16 (50)**

3.5.5.2

മാ സമുദ്രാ-ദാന്തരിക്ഷാത് പ്രജാപതിരുദധിം ച്യാവയാതീന്ദ്രഃ
 പ്രസ്താതു മരുതോ വർഷയന്തൂന്നന്ദയ പൃഥിവീം ഭിന്ധീദം
 ദിവ്യം നഭഃ | ഉദ്രോ ദിവ്യസ്യ നോ ദേഹീശാനോ വിസൃജാ
 ദൃതീം | പശവോ വാ ഏതേ യദാദിത്യ ഏഷ രുദ്രോ
 യദഗ്നിരോഷധീഃ പ്രാസ്യോഗാവദിത്യം ജുഹോതി രുദ്രാദേവ
 പശൂനന്തർദ്ധാത്യഥോ ഓഷധീഷോവ പശൂൻ - [ ] **17**

3.5.5.2 - Padam

ഏതി | സമുദ്രാത് | ഏതി | അന്തരിക്ഷാത് |
 പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | ഉദധിമിത്യുദ - ധിം |

ച॒യാ॒വ॒യാ॒തി॒ । ഇ॒ന്ദ്രഃ॑ । പ്രേ॒തി॒ । സ്തൗ॒തു॒ । മ॒രുതഃ॑ ।
 വ॒ർഷ॒യ॒ന്തു॒ । ഉ॒ദി॒തി॒ । ന॒ന്ദ॒യ॒ । പൃ॒ഥി॒വീം॑ । ഭി॒ന്ധി॒ । ഇ॒ദം॑ ।
 ഭി॒വൃ॒ം । ന॒ദഃ॑ । ഉ॒ദ്രഃ॑ । ഭി॒വൃ॒സ്യ॑ । നഃ॑ । ദേ॒ഹി॒ । ഇ॒ശാ॒നഃ॑ ।
 വീ॒തി॒ । സൃ॒ജ॒ । ദൃ॒തിം॑ । പ॒ശ॒വഃ॑ । വൈ॒ । ഏ॒തേ॒ । യത്॑ ।
 ആ॒ദി॒ത്യഃ॑ । ഏ॒ഷഃ॑ । രൂ॒ദ്രഃ॑ । യത്॑ । അ॒ഗ്നിഃ॑ । ഓ॒ഷധീഃ॑ ।
 പ്രാ॒സ്യേ॒തി॒ പ്ര-അ॒സ്യ॑ । അ॒ഗ്നൗ॑ । ആ॒ദി॒ത്യം॑ । ജു॒ഹോ॒തി॒ ।
 രൂ॒ദ്രാത്॑ । ഏ॒വ॒ । പ॒ശു॒ൻ॒ । അ॒ന്തഃ॑ । ദ॒ധാ॒തി॒ । അ॒മോ॒ ഇ॒തി॑ ।
 ഓ॒ഷധീ॑ഷു॒ । ഏ॒വ॒ । പ॒ശു॒ൻ॒ । 17 (50)

3.5.5.3

പ്ര॒തി॒ഷ്ഠാ॒പ॒യ॒തി॒ ക॒വിർ॒ യ॒ജ്ഞ॑സ്യ॒ വി॒ത॒നോ॒തി॒ പ॒ൻമാം॑
 നാ॒ക॒സ്യ॑ പൃ॒ഷ്ഠേ॒ അ॒ധി॑ രോ॒ച॒നേ॒ ദി॒വഃ॑ । യേ॒ന॑ ഹ॒വൃം॑ വ॒ഹ॒സി॒
 യാ॒സി॒ ദൃ॒ത॒ ഇ॒തഃ॑ പ്ര॒ചേ॒താ॒ അ॒മൃ॒തഃ॑ സ॒നീ॒യാൻ॑ । യാ॒സ്മൈ॑
 വി॒ശ്വാഃ॑ സ॒മി॒ധഃ॑ സ॒ന്ത്യ॑ഗ്നേ॒ യാഃ॑ പൃ॒ഥി॒വ്യാം॑ ബ॒ർഹി॒ഷി॒
 സൂ॒ര്യേ॒ യാഃ॑ । താ॒സ്മൈ॑ ഗ॒ച്ഛ॒ന്താ॒ഹു॒തിം॑ ഘൃ॒ത॒സ്യ॑ ദേ॒വായ॑തേ
 യ॒ജ്ഞാ॑നായ॒ ശർ॒മ॑ । ആ॒ശാ॒സാ॒നഃ॑ സു॒വീ॒ര്യം॑ രാ॒യ॒സ്പോ॒ഷം॑
 സ്വ॒ശീ॒യം॑ । ബൃ॒ഹ॒സ്പ॒തി॒നാ॒ രാ॒യാ॒ സ്വ॒ഗാ॒കൃ॒തോ॒ മഹ്യം॑
 യ॒ജ്ഞാ॑നായ ( ) തി॒ഷു॒ । 18

3.5.5.3 - Padam

പ്രതീതി¹ । സ്ഥാപയതി¹ । കവിഃ¹ । യജ്ഞസ്യ¹ । വീതി¹ ।
 തനോതി¹ । പന്മാം¹ । നാകസ്യ¹ । പൃഷ്ഠേ¹ । അധീതി¹ ।
 രോചനേ¹ । ദിവഃ¹ । യേന¹ । ഹവ്യം¹ । വഹസി¹ । യാസി¹ ।
 ദൂതഃ¹ । ഇതഃ¹ । പ്രചേതാ¹ ഇതി¹ പ്ര - ചേതാഃ¹ । അമൃതഃ¹ ।
 സനീയാൻ¹ । യാഃ¹ । തേ¹ । വിശ്വാഃ¹ । സമീധ¹ ഇതി¹
 സം - ഇധഃ¹ । സന്തി¹ । അഗ്നേ¹ । യാഃ¹ । പൃഥ്വിവ്യാം¹ ।
 ബർഹിഷി¹ । സൂര്യേ¹ । യാഃ¹ । താഃ¹ । തേ¹ । ഗച്ഛന്തു¹ ।
 ആഹുതിമിത്യാ¹ - ഹുതിം¹ । ഘൃതസ്യ¹ । ദേവായത¹ ഇതി¹
 ദേവ - യതേ¹ । യജമാനായ¹ । ശർമ¹ । ആശാസാന¹
 ഇത്യാ¹ - ശാസാനഃ¹ । സുവീര്യമിതി¹ സു - വീര്യം¹ । രായഃ¹ ।
 പോഷം¹ । സ്വശ്വീയമിതി¹ സു-അശ്വീയം¹ । ബൃഹസ്സതിനാ¹ ।
 രായാ¹ । സ്വഗാക്യുത¹ ഇതി¹ സ്വഗാ - കൃതഃ¹ । മഹ്യം¹ ।
 യജമാനായ ( ) । തിഷ്ഠ । **18 (51)** (സമാനാനാ-മോഷധീഷ്ഠാവ
 പശൂൻ-മഹ്യം യജമാനാ-യൈകഞ്ച) (A5)

3.5.6.1

സം ത്വാ¹ നഹ്യാമി¹ പയസാ¹ ഘൃതേന¹ സം ത്വാ¹ നഹ്യാമ്യപ¹
 ഓഷധീഭിഃ¹ । സം ത്വാ¹ നഹ്യാമി¹ പ്രജയാഹമദ്യ¹ സാ ദീക്ഷിതാ¹

സ॒ന॒വോ॑ വാ॒ജമ॑സ്മേ । പ്രേ॒തു ബ്ര॑ഹ്മ॒ണസ്സ॑തീ വേ॒ദിം
 വ॒ർണേ॑ന സീ॒ദതു॑ । അ॒മാഹ॑മനു॒കാമി॑നീ സേ॒ ലോകേ॑ വി॒ശാ
 ഇ॒ഹ । സു॒പ്ര॒ജസ॑സ്താ വയ॑ഃ സു॒പതീ॑രുപ॒ സേ॒ദിമ॑ ।
 അഗ്നേ॑ സ॒പതാ॑ദന്ദന-മ॒ദബ്ധാ॑സോ അ॒ദാഭ്യം॑ ।

ഇമം വി॒ഷ്ടാമി॑ വരു॒ണസ്യ॑ പാശം - [ ] 19

3.5.6.1 - Padam

സ॒മിതി॑ । ത്വാ । ന॒ഹ്യാമി॑ । പ॒യസാ॑ । ഘൃ॒തേന॑ । സ॒മിതി॑ ।
 ത്വാ । ന॒ഹ്യാമി॑ । അ॒പഃ । ഓ॒ഷധീ॑ഭി॒രിത്യോ॑ഷധി - ഭിഃ ।
 സ॒മിതി॑ । ത്വാ । ന॒ഹ്യാമി॑ । പ്ര॒ജയേ॑തി പ്ര - ജയാ॑ । അ॒ഹം ।
 അ॒ഭ്യ । സാ॑ । ദീ॒ക്ഷി॑താ । സ॒നവഃ॑ । വാ॒ജം । അ॒സ്മേ ഇ॑തി ।
 പ്രേ॒തി । ഏ॒തു । ബ്ര॑ഹ്മ॒ണഃ । പ॒തീ । വേ॒ദിം । വ॒ർണേ॑ന ।
 സീ॒ദതു॑ । അ॒മ । അ॒ഹം । അ॒നു॒കാമി॑നീത്യനു - കാ॒മിനീ॑ ।
 സേ॒ । ലോ॒കേ । വി॒ശൈ । ഇ॒ഹ । സു॒പ്ര॒ജസ॑ ഇ॒തി
 സു - പ്ര॒ജസഃ॑ । ത്വാ । വ॒യം । സു॒പതീ॑രിതി സു-പ॒തീഃ ।
 ഉ॒പേ॒തി । സേ॒ദിമ॑ । അഗ്നേ॑ । സ॒പതാ॑ദന്ദനമിതി
 സ॒പതാ - ദന്ദ॑നം । അ॒ദബ്ധാ॑സഃ । അ॒ദാഭ്യം॑ । ഇ॒മം । വീ॒തി ।
 സ്യാ॒മി । വരു॒ണസ്യ॑ । പാശം॑ । 19 (50)

3.5.6.2

ഏ॒മബ॑ധ്വീ॒ത സ॒വിതാ॑ സു॒കേതഃ॑ । ധാ॒തുശ്ച॑ യോ॒നൗ
 സു॒കൃത॑സ്യ॒ ലോകേ॑ സ്യോ॒നം മേ॑ സ॒ഹ പ॒ത്യാ ക॑രോമി ।
 പ്രേ॒ഹ്യുദേ॑ഹ്യുത॒സ്യ വാ॒മീര॑ന്വ॒ഗ്നിസ്തേ॑ഗ്രം
 നയ॑ത്വദി॒തിർമധ്യം॑ ദദ॒താച്ഛു॑ രു॒ദ്രാവ॑സ്യ॒ഷ്ടാസി॑ യു॒വാ നാമ॑
 മാ മാ॑ ഹി॒ച്ഛസീ॑ർവ॒സ്യഭ്യോ॑ രു॒ദ്രേഭ്യ॑ ആ॒ദിത്യേ॑ഭ്യോ വി॒ശ്വേഭ്യോ॑
 വോ ദേ॒വേഭ്യഃ॑ പ॒ന്നേജ॑നീർ ഗൃ॒ഹ്ണാമി॑ യജ്ഞായ॒ വഃ
 പ॒ന്നേജ॑നീഃ സാ॒ദയാ॑മി വി॒ശ്വസ്യ॑ തേ വി॒ശ്വാവ॑തോ
 വൃ॒ഷ്ണിയാ॑വത - [ ] 20

3.5.6.2 - Padam

യം । അ॒ബധ്വീ॒ത । സ॒വിതാ॑ । സു॒കേത॑ ഇ॒തി സു - കേ॑തഃ ।
 ധാ॒തുഃ । ച॒ । യോ॒നൗ । സു॒കൃത॑സ്യേ॒തി സു - കൃ॑ത॒സ്യ ।
 ലോ॒കേ । സ്യോ॒നം । മേ॑ । സ॒ഹ । പ॒ത്യാ । ക॑രോമി । പ്രേ॒തി ।
 ഇ॒ഹി । ഉ॒ദേഹീ॑ത്യു॒ത് - ഏ॒ഹി । ഋ॒തസ്യ॑ । വാ॒മീഃ ।
 അ॒ഗ്നി॒തി । അ॒ഗ്നിഃ । തേ॑ । അ॒ഗ്രം । നയ॑തു । അ॒ദി॒തിഃ ।
 മധ്യം॑ । ദദ॒താം । രു॒ദ്രാവ॑സ്യ॒ഷ്ടേതി॑ രു॒ദ്ര - അ॒വ॒സ്യ॒ഷ്ടാ ।
 അ॒സി । യു॒വാ । നാമ॑ । മാ॑ । മാ॑ । ഹി॒ച്ഛ॒സീഃ । വ॒സ്യ॒ഭ്യ ഇ॒തി
 വ॒സ്യ - ഭ്യഃ॑ । രു॒ദ്രേ॒ഭ്യഃ । ആ॒ദി॒ത്യേ॒ഭ്യഃ । വി॒ശ്വേ॒ഭ്യഃ । വഃ॑ ।

ദേവേഭ്യഃ | പന്നേജനീരിതി പത് - നേജനീഃ | ഗൃഹ്ണാമി |
 യജ്ഞായ | വഃ | പന്നേജനീരിതി പത് - നേജനീഃ |
 സാദയാമി | വിശ്വാസ്യ | തേ | വിശ്വാവത ഇതി
 വിശ്വ-വതഃ | വൃഷ്ണിയാവത ഇതി വൃഷ്ണിയ-വതഃ | **20 (50)**

3.5.6.3

-സ്തവാഗേ വാമീരന്തും സംഭൃശി വിശ്വാ രേതാച്ഛി
 ധിഷീയാഗൻ ദേവാൻ യജ്ഞാ നി ദേവീർദേവേഭ്യോ
 യജ്ഞമശിഷന്നസ്മിൻ സുന്വതി യജമാന ആശിഷഃ
 സ്വാഹാകൃതാഃ സമുദ്രേഷോ ഗന്ധർവമാ തിഷ്ഠതാൻ |
 വാതസ്യ പത്മന്നിധ ഇഽധിതാഃ | **21**

3.5.6.3 - Padam

തവ | അഗേ | വാമീഃ | അനീതി | സംഭൃശീതി
 സം - ഭൃശി | വിശ്വാ | രേതാച്ഛി | ധിഷീയ | അഗൻ |
 ദേവാൻ | യജ്ഞഃ | നീതി | ദേവീഃ | ദേവേഭ്യഃ | യജ്ഞം |
 അശിഷൻ | അസ്മിൻ | സുന്വതി | യജമാനേ |
 ആശിഷ ഇത്യാ - ശിഷഃ | സ്വാഹാകൃതാ ഇതി
 സ്വാഹാ - കൃതാഃ | സമുദ്രേഷോ ഇതി സമുദ്രേ - സ്ഥാഃ |
 ഗന്ധർവം | ഏതി | തിഷ്ഠത | അൻ | വാതസ്യ | പത്മൻ |

ഇ॒ഡഃ । ഇ॒ഠി॒ധി॒താഃ । 21 (30) (പാ॒ശം - വൃ॒ഷ്ണീ॑യാ॒വത -
 ശ്രീ॒ശ്ശ) (A6)

3.5.7.1

വ॒ഷ്ട്വാ॒രോ വൈ॑ ഗായ॒ത്രിയൈ॑ ശി॒രോഽ॒ച്ചി॒നത് ത॒സ്യൈ॒
 ര॒സഃ പരാ॑പ॒തത് സ॒ പൃ॒ഥ്വി॒വീം പ്രാ॒വി॒ശത് സ॒
 ഖ॒ദി॒രോഽഭ॒വദ്യ॒സ്യ ഖാ॒ദി॒രഃ സ്രു॒വോ ഭ॒വതി॑ ഛ॒ന്ദസാ॑മേ॒വ
 ര॒സേനാ॑വ॒ ദൃ॒തി സ॒രസാ॑ അ॒സ്യാഽഽഹു॑തയോ ഭ॒വന്തി॑
 തൃ॒തീയ॑സ്യാമി॒തോ ദി॒വി സോ॑മ ആ॒സീത് തം ഗായ॑ത്ര്യാഽ
 ഹ॒രത് ത॒സ്യ പ॒ർണമ॑ച്ചി॒ദ്യത॑ തത് പ॒ർണോ॑ഭ॒വത് തത്
 പ॒ർണ॑സ്യ പ॒ർണ॑ത്വം യ॒സ്യ പ॒ർണ॑മയീ ജു॒ഹൂർ - [ ] 22

3.5.7.1 - Padam

വ॒ഷ്ട്വാ॒രോ ഇ॒തി വ॒ഷ്ട് - കാ॒രഃ । വൈ॑ । ഗായ॒ത്രിയൈ॑ ।
 ശി॒രഃ । അ॒ച്ചി॒നത് । ത॒സ്യൈ॒ । ര॒സഃ । പരാ॑തി । അ॒പ॒തത് ।
 സഃ । പൃ॒ഥ്വി॒വീം । പ്രേ॒തി । അ॒വി॒ശത് । സഃ । ഖ॒ദി॒രഃ ।
 അ॒ഭ॒വത് । യ॒സ്യ । ഖാ॒ദി॒രഃ । സ്രു॒വഃ । ഭ॒വതി॑ । ഛ॒ന്ദ॒സാം ।
 ഏ॒വ । ര॒സേന॑ । അ॒വേ॒തി । ദൃ॒തി । സ॒ര॒സാ ഇ॒തി
 സ - ര॒സാഃ । അ॒സ്യ । ആ॒ഹു॒തയ॑ ഇ॒ത്യാ - ഹു॒തയഃ॑ ।

ഭവന്തി । തൃതീയസ്യാം । ഇതഃ । ദിവീ । സോമഃ ।
 ആസീത് । തം । ഗായത്രി । ഏതി । അഹരത് । തസ്യ ।
 പർണം । അച്ഛിദ്യത । തത് । പർണം । അഭവത് । തത് ।
 പർണസ്യ । പർണത്വമിതി പർണ - താം । യസ്യ ।
 പർണമയീതി പർണ - മയീ । ജുഹൂഃ । 22 (50)

3.5.7.2

-ഭവതി സൗമ്യോ അസ്യോഽഽഹുതയോ ഭവന്തി ജുഷന്തേഽസ്യ
 ദേവാ ആഹുതീർദേവാ വൈ ബ്രഹ്മന്നവദന്ത തത് പർണ
 ഉപാഽശൃണോമ് സുശ്രവാ വൈ നാമ യസ്യ പർണമയീ
 ജുഹൂർഭവതി ന പാപഃ ശ്ലോകഃ ശൃണോതി ബ്രഹ്മ വൈ
 പർണോ വിൺമരുതോഽന്നം വിൺമാരുതോഽശ്വതേമാ യസ്യ
 പർണമയീ ജുഹൂർഭവത്യാ-ശ്വത്-മധുപഭൃദ്-
 ബ്രഹ്മണൈവാനമവ രൂന്ധേഽഥോ ബ്രഹ്മൈ - [ ] 23

3.5.7.2 - Padam

ഭവതി । സൗമ്യഃ । അസ്യ । ആഹുതയ ഇത്യാ - ഹുതയഃ ।
 ഭവന്തി । ജുഷന്തേ । അസ്യ । ദേവാഃ ।
 ആഹുതീരിത്യാ - ഹുതീഃ । ദേവാഃ । വൈ । ബ്രഹ്മന്ന ।
 അവദന്ത । തത് । പർണം । ഉപേതി । അശൃണോത് ।

സുശ്രവാ ഇതി സു - ശ്രവാഃ | വൈ | നാമ | യസ്യ |
 പർണമയീതി പർണ - മയീ | ജുഹൂഃ | ഭവതി | ന | പാപം |
 ശ്ലോകം | ശൃണോതി | ബ്രഹ്മ | വൈ | പർണഃ | വിദ് |
 മരുതഃ | അന്നം | വിദ് | മാരുതഃ | അശ്വതമഃ | യസ്യ |
 പർണമയീതി പർണ - മയീ | ജുഹൂഃ | ഭവതി | ആശ്വതമീ |
 ഉപഭൂതിത്യുപ - ഭൂത് | ബ്രഹ്മണാ | ഏവ | അന്നം |
 അവേതി | രൂന്ധേ | അഥോ ഇതി | ബ്രഹ്മ | **23 (50)**

3.5.7.3

-വ വിശ്വധൃഹതി രാശ്രൂഃ വൈ പർണോ വിധ്വശ്ചതോ യത്
 പർണമയീ ജുഹൂർഭവത്യാ-ശ്വതമ്യുപഭൂദ്-രാശ്രൂമേവ
 വിശ്വധൃഹതി പ്രജാപതിർവാ അജുഹോമ സാ യത്രാഃ*
 ഹുതിഃ പ്രത്യുതിഷ്ഠത് തതോ വികർത ഉദതിഷ്ഠത് തതഃ
 പ്രജാ അസൃജത യസ്യ വൈകർതീ ധ്രുവാ ഭവതി
 പ്രത്യേവാന്ധ്യാഃ*ഹുതയസ്തിഷ്ഠന്ത്യഥോ പ്രൈവ ജായത
 ഏതദൈവ സുചാച് ( ) രൂപം യസ്യൈവച് രൂപഃ സുചോ
 ഭവന്തി സർവാണ്യൈവൈനച് രൂപാണി പശൂനാമുപ തിഷ്ഠന്തേ
 നാന്ധ്യാപരൂപമാത്മഞ്ജായതേ | **24**

3.5.7.3 - Padam

ഏവ | വിശി | അധീതി | ഊഹതി | രാശ്രൂം | വൈ |
 പർണം | വിട് | അശ്വത്ഥം | യത് | പർണ്ണമധീതി
 പർണ്ണ - മധീ | ജൂഹൂഃ | ഭവതി | ആശ്വത്ഥീ |
 ഉപഭൃതിത്യുപ - ഭൃത് | രാശ്രൂം | ഏവ | വിശി | അധീതി |
 ഊഹതി | പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | വൈ |
 അജൂഹോത് | സാ | യത്ര | ആഹുതിരിത്യാ - ഹുതിഃ |
 പ്രത്യതിഷ്ഠിതി പ്രതി - അതിഷ്ഠത് | തതഃ | വികുക്ത ഇതി
 വി - കുകതഃ | ഉദിതി | അതിഷ്ഠത് | തതഃ | പ്രജാ ഇതി
 പ്ര - ജാഃ | അസൃജത | യസ്യ | വൈകുക്തീ | ധ്രുവാ |
 ഭവതി | പ്രതീതി | ഏവ | അസൃ | ആഹുതയ
 ഇത്യാ-ഹുതയഃ | തിഷ്ഠന്തി | അഥോ ഇതി | പ്രേതി | ഏവ |
 ജായതേ | ഏതത് | വൈ | സ്രുചാം ( ) | രൂപം | യസ്യ |
 ഏവ ഘ് രൂപാ ഇത്യേവം - രൂപാഃ | സ്രുചഃ | ഭവന്തി |
 സർവാണി | ഏവ | ഏനം | രൂപാണി | പശൂനാം | ഉപേതി |
 തിഷ്ഠന്തേ | ന | അസൃ | അപരൂപമിത്യുപ - രൂപം |
 ആത്മന് | ജായതേ | **24 (67)** (ജൂഹൂ - രഥോ ബ്രഹ്മ -
 സ്രുചാഃ - സപ്തദശ ച) (A7)

3.5.8.1

ഉപയാമഗൃഹീതോഽസി പ്രജാപതയേ ത്വാ ജ്യോതിഷതേ
 ജ്യോതിഷന്തം ഗൃഹ്ണാമി ദക്ഷായ ദക്ഷവ്യധേ രാതം
 ദേവേഭ്യോഽഗ്നി ജിഹ്വേഭ്യസ്താർത്ഥായുഭ്യ ഇന്ദ്രജ്യേഷ്ടേഭ്യോ
 വരുണരാജഭ്യോ വാതാപിഭ്യഃ പർജന്യാത്മഭ്യോ ദിവേ ത്വാ
 ഽന്തരീക്ഷായ ത്വാ പൃഥിവൈ ത്വാഽപേന്ദ്ര ദിഷതോ
 മനോഽപ ജിജ്യാസതോ ജഹ്യപ യോ നോഽരാതീയതി
 തം ജഹി പ്രാണായ ത്വാഽപാനായ ത്വാ വ്യാനായ ത്വാ സതേ
 ത്വാഽസതേ ത്വാഽഭ്യസ്താഽഷധീഭ്യോ ( ) വിശ്വേഭ്യസ്താ
 ഭ്യതേഭ്യോ യതഃ പ്രജാ അക്വിദ്രാ അജായന്ത തസ്മൈ ത്വാ
 പ്രജാപതയേ വിഭൂദാവ്നേ ജ്യോതിഷതേ ജ്യോതിഷന്തം
 ജുഹോമി । 25

3.5.8.1 - Padam

ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । അസി ।
 പ്രജാപതയ ഇതി പ്രജാ - പതയേ । ത്വാ । ജ്യോതിഷതേ ।
 ജ്യോതിഷന്തം । ഗൃഹ്ണാമി । ദക്ഷായ । ദക്ഷവ്യധ ഇതി
 ദക്ഷ - വ്യധേ । രാതം । ദേവേഭ്യഃ ।
 അഗ്നിജിഹ്വേഭ്യ ഇത്യഗ്നി - ജിഹ്വേഭ്യഃ । ത്വാ ।

ഋതായുഭ്യ ഇത്യുതായു - ഭ്യഃ । ഇന്ദ്രജ്യേഷ്ടഭ്യ
ഇതീന്ദ്ര - ജ്യേഷ്ടഭ്യഃ । വരുണരാജഭ്യ ഇതി
വരുണരാജ - ഭ്യഃ । വാതാപിഭ്യ ഇതി വാതാപി - ഭ്യഃ ।
പർജന്യാത്മഭ്യ ഇതി പർജന്യാത്മ - ഭ്യഃ । ദിവേ । ത്വാ ।
അന്തരിക്ഷായ । ത്വാ । പൃഥിവൈവൃ । ത്വാ । അപേതി । ഇന്ദ്ര ।
ദിഷ്ഠതഃ । മനഃ । അപേതി । ജിജ്യാസതഃ । ജഹി । അപേതി ।
യഃ । നഃ । അരാതീയതി । തം । ജഹി । പ്രാണായേതി
പ്രാ - അനായ । ത്വാ । അപാനായേത്യപ - അനായ । ത്വാ ।
വ്യാനായേതി വി - അനായ । ത്വാ । സതേ । ത്വാ ।
അസതേ । ത്വാ । അദ്ഭ്യ ഇത്യത് - ഭ്യഃ । ത്വാ । ഓഷധീഭ്യ
ഇത്യോഷധി - ഭ്യഃ ( ) । വിശ്വേഭ്യഃ । ത്വാ । ഭൂതേഭ്യഃ । യതഃ ।
പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । അക്ഖിദ്രാഃ । അജായന്ത । തസ്മൈ
ത്വാ । പ്രജാപതയ ഇതി പ്രജാ - പതയേ । വിഭൂദാവ്ന
ഇതി വിഭൂ - ദാവ്നേ । ജ്യോതിഷ്ഠതേ । ജ്യോതിഷ്ഠന്തം ।
ജുഹോമി । 25 (64) (ഓഷധീഭ്യ - ശ്വാതുർഭശ ച) (A8)

3.5.9.1

യാം വാ അധാർയുശ്ച യജമാനശ്ച ദേവതാമന്തരിതസ്തസ്യ
ആ വൃശ്ചേതേ പ്രാജാപത്യം ദധിഗ്രഹം ഗൃഹ്ണീയാത്

പ്രജാപതിഃ സർവാ ഭവതാ ഭവതാഭ്യ ഏവ നിഹ്നുവാതേ
 ജ്യേഷ്ഠോ വാ ഏഷ ഗ്രഹാണാം യസ്യൈഷ ഗൃഹ്യതേ
 ജ്യേഷ്ഠമേവ ഗച്ഛതി സർവാസാം വാ ഏതദ്ഭവതാനാച്
 രൂപം യദേഷ ഗ്രഹോ യസ്യൈഷ ഗൃഹ്യതേ
 സർവാണ്യവൈനച് രൂപാണി പശൂനാമുപ-തിഷ്ഠന്ത
 ഉപയാമഗൃഹീതോ - [ ] 26

3.5.9.1 - Padam

യാം | വൈ | അധാര്യഃ | ച | യജമാനഃ | ച | ഭവതാം |
 അന്തരിത ഇത്യന്തഃ - ഇതഃ | തസ്യ | ഏതി | വൃശേഷ്യതേ
 ഇതി | പ്രാജാപത്യമിതി പ്രാജാ - പത്യം | ദധിഗ്രഹമിതി
 ദധി - ഗ്രഹം | ഗൃഹ്ണീയാത് | പ്രജാപതിരിതി
 പ്രജാ - പതിഃ | സർവാഃ | ഭവതാഃ | ഭവതാഭ്യഃ | ഏവ |
 നീതി | ഹ്നുവാതേ ഇതി | ജ്യേഷ്ഠഃ | വൈ | ഏഷഃ |
 ഗ്രഹാണാം | യസ്യ | ഏഷഃ | ഗൃഹ്യതേ | ജ്യേഷ്ഠം |
 ഏവ | ഗച്ഛതി | സർവാസാം | വൈ | ഏതത് |
 ഭവതാനാം | രൂപം | യത് | ഏഷഃ | ഗ്രഹഃ | യസ്യ | ഏഷഃ |
 ഗൃഹ്യതേ | സർവാണി | ഏവ | ഏനം | രൂപാണി |

പശുനാം । ഉപേതി । തിഷ്ഠന്തേ ।

ഉപയാമഗൃഹീത ഇത്യുപയാമ - ഗൃഹീതഃ । 26 (50)

3.5.9.2

-അസി പ്രജാപതയേ ത്വാ ജ്യോതിഷ്ഠതേ ജ്യോതിഷ്ഠന്തം

ഗൃഹ്ണാമീത്യാഹ ജ്യോതിരേവൈനച്ഛ് സമാനാനാം കരോ-

ത്യഗ്നിജിഹ്വേഭ്യ-സ്താർതായുഭ്യ ഇത്യാഹൈതാവതീർ വൈ

ദേവതാസ്താഭ്യ ഏവൈനച്ഛ് സർവാഭ്യോ ഗൃഹ്ണാ- തൃപേന്ദ്ര

ദിഷ്ഠതോ മന ഇത്യാഹ ദ്രാതൃവ്യാപനുഞ്ഞേ പ്രാണായ

ത്വാപാനായ ത്വേത്യാഹ പ്രാണാനേവ യജമാനേ ദധാതി

തസ്മൈ ത്വാ പ്രജാപതയേ വിഭുദാവ്നേ ജ്യോതിഷ്ഠതേ

ജ്യോതിഷ്ഠന്തം ജുഹോമീ - [ ] 27

3.5.9.2 - Padam

അസി । പ്രജാപതയ ഇതി പ്രജാ - പതയേ । ത്വാ ।

ജ്യോതിഷ്ഠതേ । ജ്യോതിഷ്ഠന്തം । ഗൃഹ്ണാമി । ഇതി ।

ആഹ । ജ്യോതിഃ । ഏവ । ഏനം । സമാനാനാം । കരോതി ।

അഗ്നിജിഹ്വേഭ്യ ഇത്യഗ്നി - ജിഹ്വേഭ്യഃ । ത്വാ । ഋതായുഭ്യ

ഇത്യുതായു - ഭ്യഃ । ഇതി । ആഹ । ഏതാവതീഃ । വൈ ।

ദേവതാഃ । താഭ്യഃ । ഏവ । ഏനം । സർവാഭ്യഃ ।

ഗൃഹ്ണാതി | അപേതി | ഇന്ദ്ര | ദിഷതഃ | മനഃ | ഇതി |
 ആഹ | ഭ്രാതൃവ്യാപനുത്ത്യാ ഇതി
 ഭ്രാതൃവ്യ - അപനുത്ത്യാ | പ്രാണായേതി പ്ര - അനായ |
 ത്വാ | അപാനായേത്യപ - അനായ | ത്വാ | ഇതി | ആഹ |
 പ്രാണാനിതി പ്ര - അനാൻ | ഏവ | യജമാനേ | ദധാതി |
 തസ്സൈ | ത്വാ | പ്രജാപതയ ഇതി പ്രജാ - പതയേ |
 വിഭൂദാവ്ന്ന ഇതി വിഭൂ - ദാവ്ന്നേ | ജ്യോതിഷതേ |
 ജ്യോതിഷന്തം | ജുഹോമി | 27 (50)

3.5.9.3

-ത്യാഹ പ്രജാപതിഃ സർവാ ദേവതാഃ സർവാഭ്യ ഏവൈനം
 ദേവതാഭ്യോ ജുഹോത്യാജ്യഗ്രഹം ഗൃഹ്ണീയാത് തേജ
 സ്കാമസ്യ തേജോ വാ ആജ്യം തേജസ്വേവ ഭവതി
 സോമഗ്രഹം ഗൃഹ്ണീയാദ്-ബ്രഹ്മവർചസകാമസ്യ
 ബ്രഹ്മവർചസം ഐവ സോമോ ബ്രഹ്മവർചസ്വേവ ഭവതി
 ദധിഗ്രഹം ഗൃഹ്ണീയാത് പശുകാമസ്യാർഗ്വൈ ദധ്യൂർക്
 പശവ ഊർജൈവാസ്മാ ഊർജം പശൂനവ രുന്ധേ | 28

3.5.9.3 - Padam

ഇതി॑ । ആഹ॑ । പ്രജാപതി॑രിതി॑ പ്രജാ - പതിഃ॑ । സർവാഃ॑ ।
 ദേവതാഃ॑ । സർവാഭ്യഃ॑ । ഏവ॑ । ഏനം॑ । ദേവതാഭ്യഃ॑ ।
 ജുഹോതി॑ । ആജ്യഗ്രഹമിത്യാജ്യ-ഗ്രഹം॑ । ഗൃഹ്ണീയാത്॑ ।
 തേജസ്കാമസ്യേതി॑ തേജഃ - കാമസ്യ॑ । തേജഃ॑ । വൈ ।
 ആജ്യം॑ । തേജസ്വീ॑ । ഏവ॑ । ഭവതി॑ । സോമഗ്രഹമിതി॑
 സോമ - ഗ്രഹം॑ । ഗൃഹ്ണീയാത്॑ ।
 ബ്രഹ്മവർചസകാമസ്യേതി॑ ബ്രഹ്മവർചസ - കാമസ്യ॑ ।
 ബ്രഹ്മവർചസമിതി॑ ബ്രഹ്മ - വർചസം॑ । വൈ । സോമഃ॑ ।
 ബ്രഹ്മവർചസീതി॑ ബ്രഹ്മ - വർചസീ॑ । ഏവ॑ । ഭവതി॑ ।
 ദധിഗ്രഹമിതി॑ ദധി - ഗ്രഹം॑ । ഗൃഹ്ണീയാത്॑ ।
 പശുകാമസ്യേതി॑ പശു - കാമസ്യ॑ । ഊർക്॑ । വൈ । ദധി॑ ।
 ഊർക്॑ । പശവഃ॑ । ഊർജാ॑ । ഏവ॑ । അസ്മൈ॑ । ഊർജം॑ ।
 പശൂൻ॑ । അവേതി॑ । രൂന്ധേ॑ । **28 (43)**

(ഉപയാമഗൃഹീതോ - ജുഹോമി - ത്രിചത്വാരീഴ്ശച്ച) (A9)

3.5.10.1

ത്വേ ക്രതുമപി॑ വൃഞ്ജന്തി॑ വിശ്വേ॑ ദിര്യദേതേ॑ ത്രിർഭവന്ത്യുമാഃ॑ ।
 സ്വാദോഃ॑ സ്വാദീയഃ॑ സ്വാദുനാ॑ സൃജാ॑ സമത്॑ ഊ॒ഷു മധു॑

മധു॑നാഭി॑ യോ॑ധി । ഉ॒പ॒യാമ॑ഗൃ॒ഹീതോ॑സി പ്ര॒ജാപ॑തയേ ത്വാ
 ജു॒ഷ്ടം ഗൃ॑ഹ്ണാമ്യേ॒ഷ തേ യോ॑നിഃ പ്ര॒ജാപ॑തയേ ത്വാ ।
 പ്രാ॒ണഗ്ര॑ഹാൻ ഗൃ॒ഹ്ണാത്യേ॒താവ॑ഭാ അ॒സ്തി യാ॑വദേ॒തേ
 ഗ്ര॑ഹാഃ സ്തോ॒മാശ്ശു॒ന്വാസി॑ പൃ॒ഷ്ഠാനി॑ ദിശോ
 യാ॑വദേ॒വാസി॑ ത - [ ] 29

3.5.10.1 - Padam

ത്വേ॑ ഇ॒തി । ക്ര॑തും । അ॒പീതി॑ । വൃ॒ഞ്ജന്തി॑ । വിശേ॑ । ദിഃ ।
 യത് । ഏ॒തേ । ത്രിഃ । ദ॒വന്തി॑ । ഊ॒മാഃ । സ്വാ॑ദോഃ ।
 സ്വാ॒ദീയഃ॑ । സ്വാ॒ദുനാ॑ । സൃ॒ജ । സ॒മിതി॑ । അ॒തഃ । ഉ॒ ।
 സി॒തി । മധു॑ । മധു॑നാ । അ॒ഭീതി॑ । യോ॑ധി ।
 ഉ॒പ॒യാമ॑ഗൃ॒ഹീത॑ ഇ॒ത്യു॒പയാമ॑ - ഗൃ॒ഹീതഃ॑ । അ॒സി ।
 പ്ര॒ജാപ॑തയ ഇ॒തി പ്ര॒ജാ - പ॑തയേ । ത്വാ । ജു॒ഷ്ടം ।
 ഗൃ॒ഹ്ണാമി॑ । ഏ॒ഷഃ । തേ॒ । യോ॑നിഃ । പ്ര॒ജാപ॑തയ ഇ॒തി
 പ്ര॒ജാ - പ॑തയേ । ത്വാ । പ്രാ॒ണഗ്ര॑ഹാനി॒തി
 പ്രാ॒ണ - ഗ്ര॑ഹാൻ । ഗൃ॒ഹ്ണാതി॑ । ഏ॒താവ॑ത് । വൈ ।
 അ॒സ്തി । യാ॑വത് । ഏ॒തേ । ഗ്ര॑ഹാഃ । സ്തോ॒മാഃ । ശു॒ന്വാസി॑ ।
 പൃ॒ഷ്ഠാനി॑ । ദി॒ശഃ । യാ॑വത് । ഏ॒വ । അ॒സ്തി । തത് । 29 (50)

3.5.10.2

-ദ॒വ॒ രു॒ന്ധേ॒ ജ്യേഷ്ഠാ॑ വാ ഏ॒താൻ ബ്രാ॑ഹ്മ॒ണാഃ പു॒രാ
 വി॒ദാമ॑ക്ര॒ൻ തസ്മാ॑ത് തേഷാ॑ഽ സർവാ॑ ദി॒ശോഽഭി॑ജി॒താ
 അ॒ഭുവ॑ൻ യ॒സ്യ തേ॒ ഗൃഹ്യ॑ന്തേ ജ്യേഷ്ഠ॑യമേ॒വ ഗച്ഛ॑ത്യ॒ഭി
 ദി॒ശോ ജ॑യതി പ॒ഞ്ച ഗൃ॑ഹ്യന്തേ പ॒ഞ്ച ദി॒ശഃ സർവാ॑സ്യേ॒വ
 ദി॒ക്ഷ-വൃ॑ധ്നു॒വന്തി ന॑വ॒നവ॑ ഗൃ॒ഹ്യന്തേ ന॑വ॒ വൈ പു॑രു॒ഷേ
 പ്രാ॒ണാഃ പ്രാ॑ണാനേ॒വ യജ॑മാനേഷു॒ ദധ॑തി പ്രാ॒യണീ॑യേ
 ചോ॒ദയ॑നീ॒യേ ച ഗൃ॑ഹ്യന്തേ പ്രാ॒ണാ വൈ
 പ്രാ॒ണഗ്ര॑ഹാഃ - [ ] 30

3.5.10.2 - Padam

അ॒വേതി॑ । രു॒ന്ധേ । ജ്യേഷ്ഠാഃ॑ । വൈ । ഏ॒താൻ । ബ്രാ॑ഹ്മ॒ണാഃ ।
 പു॒രാ । വി॒ദാം । അ॒ക്രൻ॑ । തസ്മാ॑ത് । തേഷാ॑ം ।
 സർവാഃ॑ । ദി॒ശഃ । അ॒ഭിജി॑താ ഇത്യ॒ഭി-ജി॑താഃ । അ॒ഭുവ॑ൻ ।
 യ॒സ്യ । ഏ॒തേ । ഗൃ॑ഹ്യന്തേ । ജ്യേഷ്ഠ॑യം । ഏ॒വ । ഗച്ഛ॑തി ।
 അ॒ഭിതി॑ । ദി॒ശഃ । ജ॑യതി । പ॒ഞ്ച । ഗൃ॑ഹ്യന്തേ । പ॒ഞ്ച ।
 ദി॒ശഃ । സർവാ॑സ്യ । ഏ॒വ । ദി॒ക്ഷു । ഋ॒ധ്നുവ॑ന്തി ।
 ന॑വ॒നവേ॑തി ന॑വ - ന॑വ । ഗൃ॑ഹ്യന്തേ । ന॑വ । വൈ ।
 പു॑രു॒ഷേ । പ്രാ॒ണാ ഇ॒തി പ്ര - അ॒നാഃ ।

പ്രാണാനിതി പ്ര - അനാൻ | ഏവ | യജമാനേഷു | ദധതി |
 പ്രായണീയ ഇതി പ്ര - അയനീയേ | ച | ഉദയനീയ
 ഇത്യുത് - അയനീയേ | ച | ഗൃഹ്യന്തേ | പ്രാണാ ഇതി
 പ്ര - അനാഃ | വൈ | പ്രാണഗ്രഹാ ഇതി
 പ്രാണ - ഗ്രഹാഃ | **30 (50)**

3.5.10.3

പ്രാണൈരേവ പ്രയന്തി പ്രാണൈരുദ്യന്തി ദശമേഹൻ
 ഗൃഹ്യന്തേ പ്രാണാ വൈ പ്രാണഗ്രഹാഃ പ്രാണേഭ്യഃ ഖലു വാ
 ഏതത് പ്രജാ യന്തി യദാമദേവ്യം യോനേശ്ച്യവതേ
 ദശമേഹൻ വാമദേവ്യം യോനേശ്ച്യവതേ യദ്-ദശമേഹൻ
 ഗൃഹ്യന്തേ പ്രാണേഭ്യ ഏവ തത് പ്രജാ നയന്തി | **31**

3.5.10.3 - Padam

പ്രാണൈരിതി പ്ര - അനൈഃ | ഏവ | പ്രയന്തീതി
 പ്ര - യന്തി | പ്രാണൈരിതി പ്ര-അനൈഃ | ഉദിതി | യന്തി |
 ദശമേ | അഹൻ | ഗൃഹ്യന്തേ | പ്രാണാ ഇതി പ്ര - അനാഃ |
 വൈ | പ്രാണഗ്രഹാ ഇതി പ്രാണ - ഗ്രഹാഃ | പ്രാണേഭ്യ
 ഇതി പ്ര - അനേഭ്യഃ | ഖലു | വൈ | ഏതത് | പ്രജാ ഇതി
 പ്ര - ജാഃ | യന്തി | യത് | വാമദേവ്യമിതി വാമ - ദേവ്യം |

യോനേഃ | ച്യവതേ | ദശമേ | അഹന്ന് | വാമദേവ്യമിതി
 വാമ-ദേവ്യം | യോനേഃ | ച്യവതേ | യത് | ദശമേ | അഹന്ന് |
 ഗൃഹ്യന്തേ | പ്രാണേഭ്യ ഇതി പ്ര - അനേഭ്യഃ | ഏവ | തത് |
 പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | ന | യന്തി | **31 (37)**

(തത് - പ്രാണഗ്രഹാഃ - സപ്തവിദ്ശ്ശ) (A10)

3.5.11.1

പ്ര ദേവദേവ്യാ ധിയാ ഭർതാ ജാതവേദസം | ഹവ്യാ നോ
 വക്ഷദാനുഷക് | അയമു ഷ്യ പ്രദേവയുർഹോതാ യജ്ഞായ
 നീയതേ | രഥോ ന യോരഭീവൃതോ ഘൃണീവാൻ ചേതതി
 ത്ഥനാ | അയമഗ്നി-രുരുഷ്യത്യ-മൃതാദിവ ജന്മനഃ |
 സഹസശ്ചിമ് സഹീയാൻ ദേവോ ജീവാതവേ കൃതഃ |
 ഇധായാസ്ത്വാ പദേ വയം നാഭാ പൃഥിവ്യാ അധി |
 ജാതവേദോ നി ധീമഹ്യഗ്നേ ഹവ്യായ വോഡവേ | **32**

3.5.11.1 - Padam

പ്രേതി | ദേവം | ദേവ്യാ | ധിയാ | ഭർത | ജാതവേദസമിതി
 ജാത - വേദസം | ഹവ്യാ | നഃ | വക്ഷത് | അനുഷക് |
 അയം | ഉ | സ്യഃ | പ്രേതി | ദേവയുരിതി ദേവ - യുഃ |
 ഹോതാ | യജ്ഞായ | നീയതേ | രഥഃ | ന | യോഃ |

അഭീവൃ॑ത ഇ॒ത്യഭി॑ - വൃ॒തഃ॑ । ഘൃ॒ണീ॑വാൻ । ചേ॒തതി॑ ।
 ത്ഥ॑നാ । അ॒യം । അ॒ഗ്നിഃ॑ । ഉ॒രുഷ്യ॑തി । അ॒മൃതാ॑ത് । ഇ॒വ ।
 ജ॒ന്മനഃ॑ । സ॒ഹസഃ॑ । ചി॒ത് । സ॒ഹീ॑യാൻ । ദേ॒വഃ ।
 ജീ॒വാത॑വേ । കൃ॒തഃ । ഇ॒ഡാ॑യാഃ । ത്വാ । പ॒ദേ । വ॒യം ।
 നാഭാ॑ । പൃ॒ഥി॒വ്യാഃ । അ॒ധി । ജാ॑തവേദ ഇ॒തി ജാ॑ത - വേ॒ദഃ ।
 നീ॒തി । ധീ॒മഹി॑ । അ॒ഗ്നേ॑ । ഹ॒വ്യായ॑ । വോ॒ഡം॑വേ । **32 (50)**

3.5.11.2

അ॒ഗ്നേ വി॒ശ്വേഭിഃ॑ സ്വ॒ന്നീക॑ ദേ॒വൈരൂ॑ർണാ॒വന്തം॑ പ്ര॒ഥമഃ॑ സീ॒ദ
 യോ॒നീം । കൃ॒ലായി॑നം ഘൃ॒തവ॑ന്തച്ഛ॒സവി॑ത്രേ യ॒ജ്ഞം ന॑യ
 യ॒ജമാ॑നായ സാ॒ധു । സീ॒ദ ഹോ॑തഃ സ്വ॒ ഉ ലോ॑കേ
 ചി॒കി॒ത്വാൻമ॑സാ॒ദയാ॑ യ॒ജ്ഞച്ഛ॑ സു॒കൃത॑സ്യ യോ॒നൗ ।
 ദേ॒വാവീ॑ർദേ॒വാൻ ഹ॒വിഷാ॑ യ॒ജാസ്യ॑ഗ്നേ ബൃ॒ഹദ്-യ॒ജമാ॑നേ
 വ॒യോ ധാഃ॑ । നി॒ ഹോ॑താ ഹോ॒തൃഷ്വദ॑നേ വി॒ദാന॑സ്തോ॒ഷോ
 ദീ॒ദി॒വാച്ഛ॑ അ॒സദ॑മ് സു॒ദക്ഷഃ॑ । അ॒ദൃ॒സ്തവ്ര॑ത-പ്ര॒ഥതി॑ർവ॒സിഷ്ഠഃ॑
 സ॒ഹസ്രം॑ ദ॒രഃ ശു॑ചി॒ജിഹ്വാ॑ അ॒ഗ്നിഃ । ത്വാ॒ം ദൃ॒തസ്ത്വ - [ ] **33**

3.5.11.2 - Padam

അ॒ഗ്നേ । വി॒ശ്വേഭിഃ॑ । സ്വ॒ന്നീകേ॑തി സു-അ॒ന്നീക॑ । ദേ॒വൈഃ ।
 ഉ॒ൗർണാ॑വ॒ന്തമി॑ത്യൂർണാ - വ॒ന്തം । പ്ര॒ഥമഃ॑ । സീ॒ദ ।

യോനീം । കുലായിനം । ഘൃതവന്തമിതി ഘൃത-വന്തം ।
 സവിത്രേ । യജ്ഞം । നയ । യജമാനായ । സാധു । സീദ ।
 ഹോതഃ । സ്വേ । ഉ । ലോകേ । ചികിത്വാൻ । സാദയ ।
 യജ്ഞം । സുകൃതസ്യേതി സു - കൃതസ്യ । യോനൗ ।
 ദേവാവീരിതി ദേവ-അവീഃ । ദേവാൻ । ഹവിഷാ । യജാസി ।
 അഗ്നേ । ബൃഹത് । യജമാനേ । വയഃ । ധാഃ । നീതി ।
 ഹോതാ । ഹോതൃഷദന ഇതി ഹോതൃ-സദനേ । വിദാനഃ ।
 ത്വേഷഃ । ദീദിവാൻ । അസദത് । സുദക്ഷ ഇതി സു-ദക്ഷഃ ।
 അദബ്ധവ്രതപ്രമതിരിത്യദബ്ധവ്രത - പ്രമതിഃ । വസിഷ്ഠഃ ।
 സഹസ്രംഭര ഇതി സഹസ്രം - ഭരഃ । ശുചിജിഹ്വ ഇതി
 ശുചി - ജിഹ്വഃ । അഗ്നിഃ । താമ । ദൂതഃ । താമ । **33 (50)**

3.5.11.3

-മു നഃ പരസ്സാസ്താം വസ്യ ആ വൃഷഭ പ്രണേതാ ।
 അഗ്നേ തോകസ്യ നസ്തന്നേ തന്നുനാമപ്രയുച്ഛൻ ദീദ്യദ്ബോധി
 ഗോപാഃ । അഭി ത്വാ ദേവ സവിതരീശാനം വാര്യാണാം ।
 സദാഽവൻ ഭാഗമീമഹേ । മഹീ ദ്യൗഃ പൃഥിവീ ച ന ഇമം
 യജ്ഞം മിമിക്ഷതാം । പിപൃതാം നോ ഭരീമഭിഃ । താമഗ്നേ

പുഷ്കരാദധൃമർവാ നിർമന്മത ।

മൂർധ്വോ വിശ്വസ്യ വാഘതഃ । തമു - [ ] 34

3.5.11.3 - Padam

ഉ । നഃ । പരസ്താ ഇതി പരഃ - പാഃ । താം । വസ്യഃ । ഏതി ।
 വൃഷഭ । പ്രണേതേതി പ്ര - നേതാ । അഗ്നേ । തോകസ്യ ।
 നഃ । തനേ । തനൂനാം । അപ്രയുച്ഛനിത്യപ്ര - യുച്ഛൻ ।
 ദീദ്യത് । ബോധി । ഗോപാ ഇതി ഗോ - പാഃ । അദീതി ।
 ത്വാ । ദേവ । സവിതഃ । ഹൗശാനം । വാര്യാണാം । സദാ ।
 അവൻ । ഭാഗം । ഹൗമഹേ । മഹീ । ദ്യൗഃ । പൃഥിവീ । ച ।
 നഃ । ഇമം । യജ്ഞം । മിമിക്ഷതാം । പിപൃതാം । നഃ ।
 ഭരീമദിരിതി ഭരീമ - ഭിഃ । ത്വാം । അഗ്നേ । പുഷ്കരാത് ।
 അധീതി । അമർവാ । നിരിതി । അമന്മത । മൂർധ്വഃ ।
 വിശ്വസ്യ । വാഘതഃ । തം । ഉ । 34 (50)

3.5.11.4

ത്വാ ദധ്യങ്ങ് ഋഷിഃ പുത്ര ഹൗധേ അമർവണഃ । വൃത്രഹണം
 പുരന്ദരം । തമു ത്വാ പാഥ്യോ വൃഷാ സമീധേ ദസ്യുഹന്തമം ।
 ധനം ജയച്ഛ രണേരണേ । ഉത ബ്രൂവന്തു ജന്തവ ഉദഗ്നിർ
 വൃത്രഹാഽജനി । ധനം ജയോ രണേരണേ ।

ആ യച് ഹസ്തേ ന ഖാദിനച് ശിശൂം ജാതം ന ബിഭ്രതി ।
 വിശാമഗ്നിഃ സ്വധാരം । പ്രഭേവം ദേവവീതയേ ഭർതാ
 വസുവിത്തമം । ആസേ യോനൗ നി ഷീദതു । ആ - [ ] 35

3.5.11.4 - Padam

താ । ദധുങ് । ഋഷിഃ । പുത്രഃ । ഇൗധേ । അമർവണഃ ।
 വൃത്രഹണമിതി വൃത്ര - ഹനം । പുരന്ദരമിതി പുരം-ദരം ।
 തം । ഉ । താ । പാഥ്യഃ । വൃഷാ । സമിതി । ഇൗധേ ।
 ദസ്യുഹന്തമിതി ദസ്യു - ഹന്തം । ധനഞ്ജയമിതി
 ധനം - ജയം । രണേരണ ഇതി രണേ - രണേ । ഉത ।
 ബ്രൂവന്തു । ജന്തവഃ । ഉദിതി । അഗ്നിഃ । വൃത്രഹേതി
 വൃത്ര - ഹാ । അജനി । ധനഞ്ജയ ഇതി ധനം - ജയഃ ।
 രണേരണ ഇതി രണേ - രണേ । ഏതി । യം । ഹസ്തേ । ന ।
 ഖാദിനം । ശിശൂം । ജാതം । ന । ബിഭ്രതി । വിശാമം ।
 അഗ്നിം । സ്വധാരമിതി സു - അധാരം । പ്രേതി । ദേവം ।
 ദേവവീതയ ഇതി ദേവ - വീതയേ । ഭർതാ ।
 വസുവിത്തമമിതി വസുവിത് - തമം । ഏതി । സേ ।
 യോനൗ । നീതി । സീദതു । ഏതി । 35 (50)

3.5.11.5

ജാതം ജാതവേദസി പ്രിയച് ശിശീതാതിമിം । സ്യോന ആ
 ഗൃഹപതിം । അഗ്നിനാഗ്നിഃ സമിധുതേ കവിർഗൃഹപതിർ
 യുവാ ॥ ഹവ്യവാഡ് ജുഹ്വാസ്യഃ । തപ് ഹൃഗേ അഗ്നിനാ
 വിപ്രോ വിപ്രേണ സന്മസതാ । സഖാ സഖ്യാ സമിധുസേ ॥
 തം മർജയന്ത സുകൃതും പുരോയാവാനമാജിഷു । സോഷു
 ക്ഷയേഷു വാജിനം । യജേന്ത യജന്തമയജന്ത ദേവാസ്താനി
 ധർമാണി പ്രഥമാന്യാസൻ । തേ ഹ നാകം മഹിമാനഃ സചന്തേ
 യത്ര ( ) പൂർവേ സാധ്യാഃ സന്തി ദേവാഃ । 36

3.5.11.5 - Padam

ജാതം । ജാതവേദസീതി ജാത - വേദസി । പ്രിയം ।
 ശിശീത । അതിമിം । സ്യോനേ । ഏതി । ഗൃഹപതിമിതി
 ഗൃഹ - പതിം । അഗ്നിനാ । അഗ്നിഃ । സമിതി । ഇധുതേ ।
 കവിഃ । ഗൃഹപതിരിതി ഗൃഹ - പതിഃ । യുവാ ॥
 ഹവ്യവാഡിതി ഹവ്യ-വാഡ് । ജുഹ്വാസ്യ ഇതി
 ജുഹു-ആസ്യഃ । തപം । ഹി । അഗേ । അഗ്നിനാ । വിപ്രഃ ।
 വിപ്രേണ । സന് । സതാ । സഖാ । സഖ്യാ ।
 സമിധുസ ഇതി സം - ഇധുസേ । തം । മർജയന്ത ।

സുക്രതുമിതി॑ സു - ക്രതു॑ം । പുരോ॑യാവാ॑നമിതി॑
 പുരഃ - യാവാ॑നം । ആജി॑ഷു । സ്പെ॑ഷു । ക്ഷയേ॑ഷു ।
 വാജി॑നം । യജേ॑ന്ന । യജ॑ണം । അ॒യജ॑ന്ത । ദേ॒വാഃ ।
 താ॒നി । ധർമാ॑ണി । പ്ര॒ഥമാ॑നി । ആ॒സന് । തേ॒ । ഹ॒ ।
 നാകം॑ । മ॒ഹിമാ॑നഃ । സ॒ചന്തേ॑ । യത്ര॑ ( ) । പുർവേ॑ ।
 സാ॒ധ്യഃ । സ॒ന്തി । ദേ॒വാഃ । 36 (54)

(വോ॑ഡവേ - ദൃ॒തസ്താം - തമു॑ - സീ॒ദതാ॑ - യത്ര॑ -
 ച॒താരി॑ ച) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(പു॒ർണ - രി॒ഷയോ॑ - ഹി॒ന്നാ - യേ॑ ദേ॒വാഃ - സു॒ര്യോ മാ॑ -
 സ॒ന്താ ന॒ഹ്യാമി॑ - വ॒ഷ്ട്കാ॑രഃ സ॒ ഖ॒ദിര॑ -
 ഉ॒പയാ॑മഗൃ॒ഹീതോ॑സി - യാം ധൈ॑വ - ത്വേ॒ ക്രതു॑ം - പ്രദേ॒വ
 - മേ॒കാദ॑ശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(പു॒ർണാ - സ॒ഹജാ॑ൻ - തവാ॑ഹേ - പ്രാ॒ണൈരേ॒വ -
 ഷ്ട്ത്രി॑ശ്ശത്)

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത) - തൃതീയകാണ്ഡേ - പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ

First and Last Padam of Fifth Prasna of Kandam 3:-

(പൃ¹ർണാ - സന്തി¹ ദേവാഃ)

Kanda Korvai with starting Padam of Five Prasnam of Kandam 3:-

(പ്ര¹ജാപതിർ-യോ¹ വാ-അഗ്നേ-വി വൈ-പൃ¹ർണാ - പഞ്ച¹)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ പാഠേ

തൃതീയകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

॥ ഇതി തൃതീയം കാന്ധം ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 3 – Prasanam 5 – TS 3.5

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	225
Anuvakam 2	5	230
Anuvakam 3	2	96
Anuvakam 4	4	193
Anuvakam 5	3	151
Anuvakam 6	3	130
Anuvakam 7	3	167
Anuvakam 8	1	64
Anuvakam 9	3	143
Anuvakam 10	3	137
Anuvakam 11	5	254
Total →	36	1790

Notes:

- Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in